

ΤΥΧΙΚΟΣ

Πιο βαθιά στη Βίβλο / Πιο κοντά στη ζωή

Το περιοδικό που ενώνει τους πιστούς του Χριστού

και ημεείς πετώμεν

Ψαλμός 90/4/10

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2008 201

Στιγμιότυπα από την Κοιλιάδα της Σκιάς του Θανάτου

(V)

ΜΕ ΤΗ ΧΑΡΗ του Θεού, στις 12 Ιανουαρίου 2008 συμπληρώθηκαν 60 χρόνια της ζωής μου. Όλο αυτό το μεγάλο διάστημα ο Κύριος ήταν μαζί μου και με βοήθησε μέσα από διάφορες συνθήκες και περιστάσεις. Κυρίως όμως μου φανέρωσε **«την οδόν της ζωής»** (Ψαλμ. 16/ις/11) και με βοήθησε να την ακολουθήσω μέχρι αυτή την ημέρα. Επίσης την 1η Φεβρουαρίου έκλεισε ένας χρόνος από την πρώτη εγχείριση για αφαίρεση καρκίνου παχέος εντέρου.

ΠΟΣΟ ακόμη θα ζήσω; Πώς θα είναι το υπόλοιπο της ζωής μου; Τι κρύβεται στο μέλλον, κανένας άνθρωπος δεν ξέρει. **Όμως τα ξέρει όλα ο Θεός!** Δεν είναι τούτο αρκετό; Ο Θεός που δέχτηκε να γίνει ο καλός μου Πατέρας και σχεδίασε να μου χαρίσει αιώνια κληρονομιά **«άφθαρτον και αμίαντον και αμάραντον, πεφυλαγμένην εν τοις ουρανοίς»!** (Α΄ Πέτρ. 1/α/4). Μπορώ να έχω παράπονο;

ΚΑΙ τι θα γίνει μετά; Για την οικογένεια; Για τα παιδιά; Για τη διακονία του «ΤΥΧΙΚΟΥ»; Και τούτα όλα ανήκουν στη δική Του γνώση και κυριαρχία.

ΙΣΩΣ χρειαστεί να γίνουν κάποιες διευθετήσεις. Ίσως κάποιος πρέπει να βρεθεί για να βοηθήσει –και στη συνέχεια να αναλάβει– αυτή την εκδοτική προσπάθεια. Ίσως πάλι να πρέπει να σταματήσει όταν εγώ δε θα μπορώ να συνεχίσω... Όμως γιατί θα πρέπει να ανησυχώ για το αύριο; (Ματθ. 6/ς/34).

ΕΙΧΑ παράπονο μέχρι σήμερα; ΟΧΙ! Από νέος πίστεψα τον αποστολικό λόγο, ότι **«εκείνος όστις ήρχισεν εις εσάς καλόν έργον θέλει επιτελέσει αυτό μέχρι της ημέρας του Ιησού Χριστού»** (Φιλιπ. 1/α/6). Έτσι αντιμετώπισα τις ανθρώπινες αδυναμίες και ατέλειές μου. Έτσι στέκομαι και τώρα ενώπιον του Θεού. Έτσι θα παρασταθώ και **«εν εκείνη τη ημέρα»** ενώπιον του δίκαιου Κριτή (Β΄ Τιμ. 4/δ/8).

ΜΗΠΩΣ δεν πρέπει να τα σκέφτομαι αυτά ούτε να μοιράζομαι τις σκέψεις μου μαζί σας, όπως σύστησε κάποιος; Εντούτοις συμφωνώ με τον απόστολο Παύλο, ότι **«τα καλά έργα τινών είναι φανερά, και όσα είναι κατ' άλλον τρόπον δεν δύνανται να κρυφθώσι»** (Α΄ Τιμ. 5/ε/25). Τι θα άλλαζε, λοιπόν, αν δεν μοιραζόμουν τις σκέψεις μου, και σε τι βλάπτει αυτό τον ευρύτερο κύκλο των αδελφών και φίλων; Μάλλον τίποτα.

ΟΣΟ ο Κύριος δίνει ζωή και δύναμη, θα συνεχίσουμε σ' αυτή τη διακονία πιστά, όπως μέχρι σήμερα. Χρειάζεται όμως πνευματική συμπαράσταση, για τούτο παρακαλούνται θερμά όλοι οι αδελφοί και φίλοι μας, να συνεχίσουν να προσεύχονται για μας και, χωρίς αμφιβολία, ο Θεός θα συνεχίσει **να είναι ΕΔΩ**, δείχνοντας τα επόμενα βήματα και τον τρόπο που πρέπει να τα βαδίσουμε.

ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ στην αγάπη σας και εκ των προτέρων ευχαριστούμε για τις προσευχές σας.

Εμείς θα τους σώσουμε;

Πολύς ο λόγος για τις λεγόμενες μεταστροφές των ανθρώπων προς τον Θεό, τον Χριστό και την Εκκλησία Του. Κυρίως όμως για το πώς και πότε συμβαίνει αυτό.

Χιλιάδες φυλλάδια διασκορπίζονται κάθε χρόνο στα πλάτη και μήκη της γης, αντίτυπα της Καινής Διαθήκης και αποσπάσματα των Αγίων Γραφών προσφέρονται, εκστρατείες και ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές διοργανώνονται, με την ελπίδα ότι κάποιος θα μεταστραφεί. [Οι Διαμαρτυρούμενοι χρησιμοποιούν λανθασμένα τον όρο "θα αναγεννηθεί"].

Επίσης τεράστια ποσά δαπανώνται σ' αυτές τις προσπάθειες και αμέτρητες ανθρωποώρες διατίθενται, είτε από εθελοντές είτε από επαγγελματίες ιεραποστόλους.

Εξετάζουμε με μεγάλη επιφύλαξη τη χρησιμότητα και, κυρίως, την αποτελεσματικότητα όλων αυτών των μεθόδων "μαζικού ευαγγελισμού".

Οι πληροφορίες από την Ελλάδα όπως και από το εξωτερικό, αφήνουν περιθώρια για πολλά σχόλια, όμως δεν θα το κάνουμε εδώ, αφενός λόγω του περιορισμένου χώρου και αφετέρου λόγω του κινδύνου να μην καλύψουμε πλή-

ρως όλα τα ζητήματα που προκύπτουν από ανορθόδοξα φαινόμενα και μεθόδους.

Αναρωτιόμαστε επίσης αν όλα αυτά που γίνονται, είναι σύμφωνα με το αποστολικό παράδειγμα, επειδή πουθενά στη Βίβλο δεν συναντούμε τέτοια πρότυπα.

Ολόκληρη η Καινή Διαθήκη, είναι γεμάτη από περιστατικά προσωπικού ευαγγελισμού με κατήχηση και διδαχή των ενδιαφερομένων ατόμων.

Μοναδικές εξαιρέσεις αποτελούν **(α)** το γεγονός της ημέρας της Πεντηκοστής, όπου οι Απόστολοι απευθύνθηκαν στο πλήθος που συγκεντρώθηκε κάτω από το ανώγειο της Ιερουσαλήμ και εκείνη την ημέρα βαπτίστηκαν έως 3.000 ψυχές (Πράξ. 2/β/41), και **(β)** ίσως μια ακόμη περίπτωση στο 4/δ/4.

Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν; Δεν πρέπει η Εκκλησία να διακηρύττει τα «καλά νέα» στους ανθρώπους;

Είναι πολύ κατατοπιστικό εν προκειμένω το παρακάτω άρθρο του καθηγητή της Ιεραποστολικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Ηλία Βουλγαράκη** (1927-1999). (Από το περιοδικό «**Πάντα τα έθνη**» (τ. 33, σελ. 9).

ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ

Προϋποθέσεις και Προπαρασκευή

Ο όρος Μεταστροφή είναι άμεσα συνδεδεμένος με την ιεραποστολή, γιατί σκοπός και έργο της ιεραποστολής είναι η επανόρθωση του ανθρώπου στην αρχέγονη κατάστασή του, που στερήθηκε με το προπατορικό αμάρτημα, και επιπλέον η επαναφορά του στον Θεό συνδέοντάς τον με τον ενανθρωπήσαντα Λόγο. Η επαναφορά του ανθρώπου στον Θεό είναι μια επιστροφή, η οποία, ως λέξη, αποτελεί δόκιμο όρο, ομολόγο προς εκείνο της «Μεταστροφής», ο οποίος χρησιμοποιήθηκε ήδη από την εποχή της Κ. Διαθήκης: «... εκδιηγούμενοι την επιστροφήν των εθνών...» (Πράξ. 15/ιε/3. Βλ. και το ρήμα «επιστρέφω» Πράξ. 9/θ/35,42· 11/ια/21, 14/ιδ/15, 15/ιε/19, 18/ιη/8, 26/κς/20). Η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ομολογών όρων «Επιστροφή» και «Μεταστροφή» έγκειται στο γεγονός ότι ο πρώτος, και αρχαιότερος, αφορά το τέλος της ενέργειας του υποκειμένου, ενώ ο δεύτερος το είδος αυτής. Με άλλα λόγια ο όρος «Επιστροφή» δηλώνει την επανάκαμψη του ανθρώπου στον Θεό, ενώ ο όρος «Μεταστροφή» δηλώνει την αλλαγή πορείας ζωής που συντελείται μέσα στον άνθρωπο.

Προϋποθέσεις της μεταστροφής

Κάνοντας λόγο για προϋποθέσεις αναφερόμαστε σε δύο βασικές κατηγορίες τους, όπου η πρώτη μπορεί να

ονομαστεί δυνητική και η δεύτερη ενεργητική. Λέγοντας δυνητική προϋπόθεση νοούμε τη δυνατότητα που παρέχεται στον άνθρωπο για να μεταστραφεί. Κατά τους Πατέρες της Εκκλησίας μας ο Θεός ενέθεσε σύμφυτα στους ανθρώπους το μεταφυσικό αίτημα, δηλαδή την ικανότητα και τη δυνατότητα σε κάθε άνθρωπο να αναζητά τον Θεό. Χωρίς τη δυνητική αυτή προϋπόθεση ο άνθρωπος θα έμενε μεταφυσικά ανυποψίαστος και ανίκανος να μεταστραφεί. Η δυνητική αυτή προϋπόθεση, πάλι κατά τους Πατέρες, δεν εξαλείφθηκε από τον άνθρωπο με το προπατορικό αμάρτημα. Ο άνθρωπος ως εικόνα του Θεού δεν καταστράφηκε, άλλα «αμαυρώθηκε». Η έμφυτη γνώση του Θεού από μέρους των ανθρώπων εξακολούθησε να παραμένει.

Εκτός όμως από τη δυνατότητα του ανθρώπου να γνωρίζει τον Θεό, ο ίδιος ο Δημιουργός του τού ενέθεσε και τη δυνατότητα να Τον αγαπά. Τούτο είναι πολύ σημαντικό γιατί προσφέρει στον άνθρωπο την προϋπόθεση για μια συνολική μεταστροφή του στον Θεό και όχι αποσπασματική, αν αυτή, για παράδειγμα, συντελείτο μόνο στο χώρο της γνώσεως ή μόνο στο χώρο του συναισθήματος.

Μέσα στο πλαίσιο των προϋποθέσεων της μεταστροφής που ανήκουν, σύμφωνα με την κατάταξη που κάναμε πιο πάνω, στη δυνητική κατηγορία, πρέπει να εντάξουμε και την πίστη ή, για να α-

κριβολογούμε, τη δυνατότητα της πίστεως. Σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας όλοι οι άνθρωποι μπορούν να πιστέψουν. Η θέση αυτή στηρίζεται στην αλήθεια ότι δεν υπάρχουν άνθρωποι που να είναι από τη φύση τους καλοί ή κακοί. Όπως ο Αδάμ που δημιουργήθηκε από τον Θεό «καλός λίαν» είχε τη δυνατότητα να αμαρτήσει, έτσι και ο κάθε κακός μπορεί να μεταστραφεί.

Το να έχει όμως ο άνθρωπος, ως δυνητική προϋπόθεση, τη δυνατότητα να γνωρίζει, να αγαπά και να πιστεύει τον Θεό, δεν σημαίνει ότι μεταστρέφεται στον Θεό. Για να γίνει αυτό πραγματικότητα πρέπει να συντρέχει η δεύτερη κατηγορία των προϋποθέσεων, την οποία στην αρχή της παραγράφου ονομάσαμε «ενεργητική». Με τη χρήση του όρου «ενεργητική προϋπόθεση» για τη μεταστροφή είναι φανερό ότι μεταφερόμαστε από την περιοχή του Θεού στην περιοχή του ανθρώπου. Το ότι η «ενεργητική προϋπόθεση» αφορά τον άνθρωπο και όχι τον Θεό συνάγεται από τον απλό συλλογισμό, ότι αν ο Θεός ενεργούσε τη μεταστροφή, ως παντοδύναμος που είναι, θα μετέστρεφε όλο τον κόσμο, πράγμα που σημαίνει ότι συγχρόνως θα μετέστρεφε την ελευθερία του ανθρώπου. Η εξαγορά όμως της μεταστροφής και της σωτηρίας με τίμημα την άρση της ελευθερίας αποτελεί έκδηλη αντίφαση, γιατί αίρει την έννοια της σωτηρίας, που λειτουργεί μόνο με προϋπόθεση την ελευθερία. Ο άνθρωπος δίχως ελευθερία, δηλαδή δίχως δυνατότητα όχι τόσο επιλογής όσο και κυρίως αποφάσεως, δεν μπορεί να προχωρήσει σε αξιολογήσεις και συνεπώς αδυνατεί να απολαύσει οτιδήποτε του προσφέρεται, έστω κι αν αυτό είναι η «σωτηρία». Αν τα

πράγματα ήσαν διαφορετικά, δεν θα είχε κανένα νόημα η επιλογή από μέρους του Θεού ενός διαιώνιου σχεδίου για τη σωτηρία του ανθρώπου, που θα κορυφωνόταν στην ενανθρώπιση και στη σταύρωση του Υιού του.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την ενεργητική κατηγορία των προϋποθέσεων της μεταστροφής η Εκκλησία μας διδάσκει ότι ο άνθρωπος είναι καταρχήν αυτεξούσιος, ανεξάρτητα αν η αυτεξουσιότητα αυτή είναι κατά ένα μικρό ή μεγάλο ποσοστό δεσμευμένη από τη θητεία του στην αμαρτία. Για τη θεραπεία της τραυματισμένης αυτής ελευθερίας του ανθρώπου συχνά επεμβαίνει ο Θεός με κάθε πρόσφορο μέσο, κάποτε και επίπονο. Η παρέμβαση όμως αυτή του Θεού δεν συγκρούεται με την ελευθερία του ανθρώπου, γιατί αποβλέπει στην αποκατάστασή της. Αποδείξη τούτου είναι το γεγονός ότι τέτοιες παρεμβάσεις του Θεού δεν οδηγούν νομοτελειακά σε μεταστροφές. Σε πολλές περιπτώσεις οι άνθρωποι μένουν αδιάφοροι και σε άλλες εναντιώνονται στον Θεό.

Προπαρασκευή της μεταστροφής

Αν θα ήθελε κανείς να είναι συνεπής με τον τίτλο της παραγράφου αυτής θα έπρεπε καταρχήν να μιλήσει για το σχέδιο της οικονομίας του Θεού, με σκοπό τη σωτηρία του ανθρώπου. Επειδή όμως εδώ προσεγγίζουμε το θέμα της μεταστροφής από τη σκοπιά του ανθρώπου, θα περιοριστούμε στις απαιτήσεις της προδιαγραφής μας.

Κλείνοντας την προηγούμενη παράγραφο και μιλώντας για το αυτεξούσιο του ανθρώπου, κάναμε λόγο για τις παρεμβάσεις του Θεού στον άνθρωπο, με

σκοπό την αποκατάσταση της ελευθερίας του. Οι παρεμβάσεις αυτές του Θεού αποτελούν ουσιαστική προπαρασκευή των ανθρώπων για τη μεταστροφή τους, εφόσον συντελούν στην αναστολή της κακής επιβαρύνσεως που ασκεί η αμαρτία πάνω στην ελευθερία του ανθρώπου, με το να τη δουλώνει άλλοτε λίγο κι άλλοτε πολύ (Ιωάν. 8/η/34). Αν θέλει κανείς να γνωρίσει τις παρεμβάσεις αυτές του Θεού θα ανακαλύψει ότι είναι αναρίθμητες και ποικίλες, ανάλογες με τις καταστάσεις των ανθρώπων.

Τις παρεμβάσεις αυτές μπορεί να τις διακρίνει κανείς σε δύο κατηγορίες· αυτές που είναι γενικότερου χαρακτήρα και αυτές που είναι ατομικές. Στην κατηγορία των πρώτων ανήκει το φυσικό κακό, όπως σεισμοί, θεομηνίες, λοιμοί, κ.ά. Ανάλογη επίδραση ασκεί μια σειρά κακών που προκαλούνται από ανθρώπους, όπως οι πόλεμοι, οι επαναστάσεις, οι πυρκαγιές κ.ά. Αλλά υπάρχει και μια τρίτη σειρά κακών, που συντελούνται με την ανοχή του Θεού. Πρόκειται για τα αποτελέσματα που προξενούν στους ανθρώπους τα πνεύματα της πονηρίας. Ο φόβος του διαβόλου, η αίσθηση υποταγής του στην ειμαρμένη, ο κίνδυνος της μαγείας, ο πνευματισμός κ.λπ., φέρνουν κάποτε τον άνθρωπο, ακόμη κι αυτόν που συνδέεται με τέτοιες πρακτικές, σε στιγμές αυτογνωσίας που τον παρακινούν να ζητήσει διαφυγή από τα αδιέξοδά του. Τέλος, θα μνημονεύσουμε θρησκείες και μορφές αιρέσε-

ων που κρατούν τους οπαδούς τους δέσμιους καταπιεστικών νόμων και που τους οδηγούν σε μια αλλοτρίωση της προσωπικότητας, η οποία οδηγεί στην καλύτερη περίπτωση σε αγχώσεις και στη χειρότερη σε έκνομες πράξεις. Κάτω από την πίεση αυτή δημιουργούνται ρωγμές στην καταπιεσμένη συνείδηση των οπαδών, που λειτουργούν ως αναπνοές ελευθερίας, για να πάρουν νέες αποφάσεις στη ζωή τους.

Αν έρθουμε τώρα στην κατηγορία των εξατομικευμένων παρεμβάσεων του Θεού για την απελευθέρωση της συνειδήσεως καθενός από τους ανθρώπους, ώστε να αποκτήσει τη δυνατότητα για μια ελεύθερη κρίση, θα βρούμε ένα πλήθος από αυτές. Οι περισσότερες πάντως ανάγονται σε περιστατικά που αναστέλλουν, ταραάζουν ή διαλύουν το ρυθμό της ζωής του ανθρώπου με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν υπαρξιακά ερωτήματα πάνω στο μέχρι τότε νόημα της ζωής του.

Παρόλα όμως τα παραπάνω ο δρόμος για τη μεταστροφή δεν έχει ακόμη ανοίξει. Η Εκκλησία μας διδάσκει ότι η ανθρώπινη θέληση δεν επαρκεί για τη σωτηρία. Μαζί με αυτή χρειάζεται η χάρη του Θεού που κάνει το πρώτο βήμα και που δίνει την πρώτη ώθηση για να ξεκινήσει ο άνθρωπος μια καινούργια πορεία ζωής. Τη ζωή εκείνη που μέχρι πρότινος αρνιόταν ενώ σήμερα τη βλέπει ως τη μόνη διέξοδο στα αδιέξοδά του.

**Αρκετό υλικό για περίσκεψη και προβληματισμό, που ελπίζουμε να μελετηθεί με την δέουσα προσοχή. Τα υπόλοιπα ανήκουν στο χώρο της εφαρμογής, για την οποία καθένας είναι ατομικά υπεύθυνος. Ο Θεός βοηθός μας, λοιπόν! **

Ο Νέος Αρχιεπίσκοπος

Στις 7-2-2008 εκλέχθηκε ως νέος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος ο από Θηβών και Λεβαδείας **Ιερώνυμος**, ο οποίος υπήρξε φαβορί και στις προ δεκαετίας εκλογές, όμως με κατηγορίες για οικονομικές ατασθαλίες τον προσπέρασε ο τότε Δημητριάδος Χριστόδουλος.

Οι κατηγορίες εκείνες καταρρίφθηκαν –όμως "κατόπιν εκλογής"– γι' αυτό η πρόσφατη εξέλιξη αποτελεί για τον κ. Ιερώνυμο δικαίωση ενώ για όσους τον υπέσκαψαν **μεγάλη εντροπή...**

Από το βιογραφικό του κατά κόσμον **Ιωάννη Λιάπη** μαθαίνουμε ότι γεννήθηκε το 1938 στα Οινόφυτα Βοιωτίας. Είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής (Τμήμα Αρχαιολογίας) και της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, με μεταπτυχιακές σπουδές σε Αυστρία και Γερμανία.

Η συντριπτική πλειοψηφία των κληρικών της Μητροπόλεως που διοίκησε (82 στους 110) είναι πτυχιούχοι θεολογίας ή διαθέτουν παράλληλα και δεύτερο πτυχίο, (μεταξύ τους ένας τακτικός καθηγητής και ένας λέκτορας θεολογίας), με αποτέλεσμα να είναι η πρώτη Μητρόπολη στην Εκκλησία της Ελλάδος που διαθέτει στελέχη με τέτοιο μορφωτικό επίπεδο. Επίσης με φροντίδα του αναπαλαιώθηκαν, επανδρώθηκαν και λειτουργούν 6 ανδρικές και 17 γυναικείες Μονές (45 καλόγεροι και 110 καλόγριες).

Το κοινωνικό του έργο είναι πλούσιο

με δημιουργία Οικοτροφείων, Ορφανοτροφείου, Στέγης Ηλικιωμένων, Κέντρου Επανάταξης Ψυχικώς Πασχόντων, Εκπαιδευτηρίου Δημιουργικής Απασχόλησης Παίδων με Ειδικές Ανάγκες, Κέντρου Πρόληψης Ναρκωτικών, Συσσίτια Απόρων και πολλά άλλα.

Στη δράση του αποδίδεται και η μεταίωση των σχεδίων της Εταιρείας «**Σκοπιά**» (Μάρτυρες του Ιεχωβά) να λειτουργήσει μεγάλο κέντρο που έχτισε σε περιοχή των Θηβών (Οίκος Μπέθελ). Εντούτοις δικές μας πληροφορίες λένε ότι η εταιρεία επιδίωξε το κέρδος της, αφού στο μεταξύ διαπίστωσε ότι η εκτύπωση των εντύπων της ήταν πιο συμφέρουσα στην Ιταλία και έτσι πούλησε το ακίνητο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης **"με το αζημίωτο"** φυσικά. **❶**

Και πάσης Ελλάδος....

Ο τίτλος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών περιέχει τον προσδιορισμό «**και πάσης Ελλάδος**», όσο όμως και αν ο Χριστόδουλος προσπάθησε να του δώσει ουσιαστική σημασία, βρήκε μεγάλη αντίσταση από τους υπόλοιπους Μητροπολίτες. Ο τίτλος αυτός είναι μόνο τιμητικός και ουδέν περισσότερο, διότι κανονικά και με το ισχύον καθεστώς ο Αθηνών έχει εξουσία μόνο στα όρια της Μητρόπολής του και κανονικά δεν δικαιούται να επεμβαίνει στις υποθέσεις

Του Σπ. Ορνερράκη

των λοιπών Μητροπόλεων. Μιλώντας επ' αυτού ο νέος Αρχιεπίσκοπος μετά την εκλογή του, έσπευσε να τονίσει ότι θα υποστηρίξει και θα λειτουργήσει με

το συνοδικό σύστημα, που τόσο **κακοπάθησε στις ημέρες του Χριστόδουλου.** ❶

... ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Σχόλιο #1

Μέσα σε ένα κείμενο μόλις 344 λέξεων, του διακεκριμένου εκκλησιαστικού δημοσιογράφου κ. **Νικ. Παπαχρήστου** στην «**Καθημερινή**» της 5-2-08 (μόλις δυο μέρες πριν την εκλογή του νέου Αρχιεπισκόπου) με τίτλο «**Παρασκήνιο και πόλωση στην Εκκλησία**», μετρήσαμε τις παρακάτω 43 άκρως "πνευματικές/εκκλησιαστικές/χριστιανικές" λέξεις:

«**Παρασκήνιο, αναβρασμός, κλίμα, πόλωση, έντονες παρασκηνιακές ζυμώσεις, τάσεις, εύθραυστος, συμμαχίες, πρόβλεψη, επαφές, στρατόπεδα, συναντήσεις, υποστηρικτές, συζητήσεις, εξελίξεις, πλευρό, μακριά από το προσκήνιο, υποστηρικτές, σενάρια, νίκη, οριακή, συμμαχίες, έμπειρος, κύκλοι, πρόσκεινται, πιάσθηκε, προσκείμενος, προβληματισμός, Ιούδες, αποβληθούν, καταγγελίες, εκβιασμός, υποστηρικτές, Εισαγγελία, προκαταρκτική εξέταση, διέψευσε, καταγγελίες**»

Όλα αυτά αφαιρούν κάθε δικαίωμα συζήτησης για δήθεν «**εν Πνεύματι Αγίω**» εκλογή και του σημερινού αρχιεπισκόπου και όλων των προκατόχων του. «**Σώσον Κύριε τον λαόν ΜΑΣ**», επειδή, όπως μαρτυρούν τα πράγματα, **ΜΟΝΟ «ΛΑΟΣ ΣΟΥ» ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ...** ❶

Σχόλιο #2

Στο παιχνίδι εκλογής Αρχιεπισκόπου μεγάλο ρόλο παίζουν ως συνήθως, εκτός από τα πολιτικά κόμματα, και διάφορα δημοσιογραφικά έντυπα.

Στην προκειμένη περίπτωση όμως ξεχωρίζει μια "προφητεία" που έγινε από την εφημ. «**Ελεύθερη Ώρα**» (7-2-08), εικόνα της οποίας και παρουσιάζουμε.

Ως φαίνεται το "προφητικό" χάρισμα της «Ε.Ω.» είναι **κάλπικο**. Συχνά "προφητεύει" αλλά και συχνά διαψεύδεται.

Έτσι έγινε και με την έλευση του πάπα στην Αθήνα, που είχε προφητεύσει πως **ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ**, όμως τελικά **έγινε**. (Βλ. «Τ» 5/2001). ❶

Μια δεύτερη ματιά

Εκκλησία και Πολιτεία

Σε συνέχεια προηγούμενης αναφοράς μας σε συνάντηση πολιτικών παραγόντων με εκπροσώπους των Διαμαρτυρομένων, σημειώνουμε ότι στο περιοδικό «**Έκδοση Νέων**» της ΠΙΣ (τεύχ. 81), διαβάσαμε τα εξής:

Με το σημερινό Υπουργό Τουρισμού κ. **Άρη Σπηλιοτόπουλο**, είχαμε την ευκαιρία να συναντηθούμε περίπου 15 ποιμένες και εργάτες του Ευαγγελίου **από όλες τις αποχρώσεις**, στο Holiday Inn. Μας διαβεβαίωσε ότι θα είναι δίπλα μας για να υπερασπιστεί τα δικαιώματά μας αν χρειαστεί κι εμείς του τονίσουμε την ευεργετική επίδραση των Βιβλικών Αξιών στην κοινωνία.

Ήταν ένας έμμεσος επιτυχής ευαγγελισμός σε ένα Δημόσιο πρόσωπο

και σήμερα μέλος της Κυβέρνησης. Στο τέλος αυθόρμητα πρότεινα να προσευχηθούμε όλοι οι εργάτες γι' αυτόν κι εκείνος το δέχθηκε με ευχαρίστηση, θα είναι καλό να συνεχίσουμε να προσευχόμαστε γι' αυτόν.

Είναι γνωστό στους αναγνώστες ότι εμείς δεν συμφωνούμε με τέτοιες "συναντήσεις", **οποιοδήποτε κομματικό σχηματισμό και αν αφορούν, οποιαδήποτε εκκλησία και αν εμπλέκεται.**

Έτσι άρχισε –και δυστυχώς συνεχίζεται– το σφιχταγκάλισμα της χριστιανικής εκκλησίας με τα βρομερά πλοκάμια της πολιτικής. Βυζάντιο, Βατικανό, Τσαρική Ρωσία, σύγχρονη Αμερική... Τόσα και τόσα παθήματα δεν είναι ικανά να διδάξουν τους σημερινούς "ποιμένες"; **•**

Χρειάζεται "αντιπρόσωπο" ο Χριστός;

Στην εφημερίδα «**Ορθόδοξος Τύπος**» (9-11-07), διαβάσαμε το παρακάτω κείμενο του Πρωτοπρεσβυτέρου π. **Διονυσίου Τάτση**, σύμφωνα με το οποίο τίθεται το αιώνιο ερώτημα, κατά πόσον ο Θεός έχει "αντιπροσώπους" Του μεταξύ των ανθρώπων. Και λέμε αιώνιο ερώτημα επειδή τοιούτοι δήθεν "αντιπρόσωποι" υπήρξαν ανέκαθεν και σε όλες τις θρησκείες, όπου τα διάφορα ιερατεία διατείνονταν –και διατείνονται– ότι εκείνοι είναι οι επί γης "εκπρόσωποι" του Θείου, μέσω των οποίων και μόνο μπο-

ρούν οι λοιποί των ανθρώπων να το πησιάσουν...

Οι Ορθόδοξοι δεν έχουμε ανάγκη από αντιπρόσωπο του Χριστού, γιατί απλούστατα βιώνουμε την παρουσία του, σύμφωνα με τη διαβεβαίωση που έδωσε στους μαθητές του: «Και ιδού εγώ μεθ' υμών ειμί πάσας τας ημέρας έως της συντελείας του αιώνος» (Ματθ. κη' 20). Είναι δηλαδή ο Χριστός ανάμεσά μας, πρωτεργάτης κι εμπνευστής σε κάθε μας κίνηση και σε κάθε έργο, που είναι σύμφωνο με το θέλημά του. Γι' αυτό και ο Άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης,

καταγγέλλοντας την αίρεση του παπισμού, ρωτούσε: «Μετά τη διαβεβαίωση του Χριστού τι χρειάζεται ένας αντιπρόσωπος-πάπας;»

Κάθε φορά που σκέφτομαι τον αιρετικό Πάπα ενοχλούμαι γιατί δεν μπορώ να συμφωνήσω σε τίποτα μαζί του. Ιδιαίτερα ενοχλούμαι και αγανακτώ απ' τις εικόνες και τις περιγραφές της τηλεόρασης και των εφημερίδων, που αναφέρονται στο πρόσωπό του. Τι διαστρέβλωση! Τι παραποίηση! Τι σκοπιμότητα, που επικρατεί παντού!

Λυπάμαι για τη λατρεία, που εκδηλώνουν προς το πρόσωπο του Πάπα εκατομμύρια χριστιανών. Λατρεύουν έναν άνθρωπο, κοινό, όπως όλοι οι επί της γης άνθρωποι. Τον λατρεύουν σαν να μη είναι άνθρωπος. Και του αναγνωρίζουν πολλά. Είναι μοναδικός αντιπρόσωπος του Θεού στη γη!

—Θεέ μου, πότε τον εξουσιοδότησες; Ψάχνω στην Καινή Διαθήκη και πουθενά δεν βρίσκω την παραμικρή αναφορά στο θέμα αυτό. Και όμως, αυτός είναι αντιπρόσωπός σου!

Τον δέχονται ως αλάθητο, ενώ όλοι οι άνθρωποι κάνουν λάθη. Αυτός δυστυχώς, δεν είναι όπως οι λοιποί των ανθρώπων. Δεν είναι απ' το ανθρώπινο γένος, που συχνά σφάλλει!

Τον θέλουν να έχει διπλή εξουσία. Και πνευματική και κοσμική. Είναι αρχηγός της εκκλησίας, αλλά και αρχηγός κρατιδίου. —Εσύ, Χριστέ μου, δεν είχες καμία κοσμική εξουσία. Αντίθετα ήσουν πάντα διωκόμενος απ' τους άρχοντες του κόσμου. Ο Πάπας, όμως, διώκει, δεν διώκεται. Η εκκλησιαστική ιστορία αναφέρει σε πολλές σελίδες της τα άθλια κατορθώματα του αντιπροσώπου σου.

Τον δέχονται ως «άγιο Πατέρα», δηλαδή

είναι δεδομένη η αγιότητά του και κανένας δεν μπορεί να του την αφαιρέσει. Ούτε και ο ίδιος ακόμα, όταν έχει αδυναμίες, αλλά και απροσεξίες στη ζωή του.

Δεν θέλω να συνεχίσω και με άλλα γνωρίσματα του Παπα, τα οποία αφελώς δέχονται οι [Ρωμαιο]καθολικοί χριστιανοί. Μου προκαλεί ιδιαίτερη θλίψη το γεγονός ότι πολλά εκατομμύρια χριστιανών, μέσω του αιρετικού Πάπα, βρίσκονται πολύ μακριά απ' την αλήθεια της Εκκλησίας του Χριστού.

Αλλά προς τι η αγανάκτηση; Ο ίδιος ο κ. Τάσης, δεν θεωρεί τον εαυτό του "μεσολαβητή" προς τον Θεό για τους απλούς ανθρώπους (λαϊκούς); Δεν πιστεύει ότι μόνο ένας κληρικός μπορεί να επιτελέσει τα "μυστήρια" και τις "τελετές" της εκκλησίας, ενώ όχι οι λαϊκοί;

Δεν είναι αλήθεια ότι στα χρόνια του Χότζα στην Αλβανία, δεν μπορούσαν να γίνουν ιεροτελεστίες **"ελλείψει κληρικών"** και οι άνθρωποι είχαν μείνει χωρίς εκκλησιαστική ζωή και επί δεκαετίες **αβάπτιστοι και ακήδευτοι**;

Επίσης δεν ανεβοκατεβάζουν **"αγίους"** όλους τους δεσποτάδες μας; Και ο καβγάς δεν γίνεται για το πρωτείο που δεν θέλουν να το "χαρίσουν" στον Πάπα επειδή δεν θέλουν άλλον ανώτερο από αυτούς; Και το Άγιο Όρος δεν είναι λίγο πολύ αυτοδιοίκητο "κρατίδιο" στα όρια της ελληνικής επικράτειας, σύμφωνα με όρους Διεθνών Συνθηκών και του Συντάγματος της Ελλάδας;

Όλοι όσοι θέλουν να λέγονται αντιπρόσωποι του Θεού, σίγουρα είναι **κάλπικοι** και **ένοχοι για "αντιποίηση αρχής"**, παρ' όλο που δεν τους πιάνει ο σχετικός ανθρώπινος νόμος. Ασφαλώς πολλά μπορεί να πει κανείς για τον πάπα, **όχι όμως οι ρασοφόροι.** ☹

«Τα τομάργια οι άνδροι...»

Στην εφημερίδα «Ενοριακές Καμπάνες» (11-11-07), που εκδίδεται από τη Ρωμαιοκαθολική Αρχιεπισκοπή Σύρου - Τήνου, διαβάσαμε και αντιγράψουμε:

(...) Αυτές τις μέρες έλαβα μια κάρτα από αναγνώστρια, η οποία έγραφε:

«Δίχως οικογένεια δεν υπάρχει μέλλον για την Ευρώπη», λέτε. Στον πλανήτη μόνον είναι η Ευρώπη;;; Τα τομάργια οι άνδροι, είναι η καταστροφή της οικογένειας. Τα σέβη μου».

Καταλαβαίνω ότι αυτή η αναγνώστρια έχει πολύ κακές εμπειρίες από τους άνδρες, έχει εισπράξει πολύ ανδρικό εγωισμό, τόσο που έφθασε στην πεποίθηση ότι οι «άνδρες είναι τομάρια».

***

Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν άνδρες-τομάρια. Αλλά και γυναίκες-τομάρια υπάρχουν, βεβαίως με τομαρίσια συμπεριφορά γυναικεία!

Όμως δεν έμεινα εκεί! Αναρωτήθηκα πώς φθάνει στο σημείο ένας άνθρωπος (π.χ. ένας άνδρας) να γίνει τομάρι!

Σε κάποιες περιπτώσεις θα υπάρχει προδιάθεση, γενετική καταβολή από τους γονείς ή προγόνους του. Έπειτα όμως συμβαίνουν και γεγονότα στη ζωή του παιδιού ή του εφήβου, ή καταστάσεις που του σκληραίνουν την καρδιά,

είτε συμβάλλει μια γενική κοινωνική κατάσταση, είτε η συμπεριφορά κάποιων ατόμων μέσα στην οικογένεια ή έξω. Ίσως ένας σκληρός, βάνουσος πατέρας. Ίσως μια καταπιεστική και νευρωτική μητέρα. Και αυτοί δεν έχουν άραγε ένα μερίδιο ευθύνης; Ίσως να έχουν τη μεγαλύτερη ευθύνη!

Πόσο όμως φταίνε αυτοί; Μήπως και αυτοί είναι (σε μεγάλο βαθμό) θύματα άλλης βανουσότητας ή έλλειψης στοργής και αγάπης;;; Μήπως τελικά η "τομαρίσια" συμπεριφορά είναι μια αλυσίδα;

***

Ας σκεφτούμε όμως και την τραγικά ένοχη σημερινή κοινωνία (από οικονομικά συμφέροντα ατόμων), η οποία προβάλλει και ηρωτοποιεί τη βία, εκθειάζει το εύκολο κέρδος και κάνει τη σεξουαλική ικανοποίηση ύψιστο αγαθό και τη γυναίκα αντικείμενο ηδονής.

Και τι να πούμε για τις γυναίκες εκείνες: ηθοποιούς, τραγουδίστριες, φωτομοντέλα, ενδυματομοντέλα κ.λπ., αλλά και απλές μαθήτριες, απλές υπαλλήλους κ.λπ., που οι πρώτες για το οικονομικό κέρδος, οι άλλες για να νιώσουν οι ίδιες σπουδαία πρόσωπα (σπουδαία όχι για

την εσωτερική τους ποιότητα αλλά για το ελκυστικό τους σώμα) προκαλούν τον άνδρα;

Και τελικά θα βρεθούν εκείνοι οι άνδρες που έχουν γίνει "τομάρια" ή έχουν την προδιάθεση να γίνουν "τομάρια", και εκδηλώνουν τον εσωτερικό τους κόσμο. Και συχνά αυτά τα "τομάρια" δεν ξεσπούν στις πραγματικές υπεύθυνες του κακού (στην αδιάφορη ή την καταπιεστική μητέρα ή στην προκλητική γυναίκα), αλλά ξεσπούν σε μια ανίδεη και αθώα, που θα βρεθεί μπροστά τους, ή στην πιστή σύζυγο που τους πίστεψε.

Τελικά ποιος φταίει; Φταίει πιο πολύ εκείνος που έγινε τομάρι ή εκείνη που τον έσπρωξε να γίνει τομάρι;

Ιδού το ερώτημα!!!

Μάλλον ο καθένας μας [και η κάθε μια μας] πρέπει να αναζητήσει το δικό του μερίδιο ευθύνης και να αλλάξει κάτι από τη δική του νοοτροπία και συμπεριφορά. Διότι ένα "τομάρι" είναι αποτέλεσμα βέ-

βαια της δικής του ευθύνης κατά 30%, αποτέλεσμα της ευθύνης του άλλου κατά 10%, της ευθύνης ενός τρίτου κατά 25%, αλλά και της ευθύνης μια τέταρτης κατά 20%. Στο

τέλος θα πέσει η κατακραυγή επάνω σ' αυτόν που έγινε "τομάρι" και θα καταδικαστεί, ενώ οι άλλοι και οι άλλες, που τον έσπρωχναν λίγο-λίγο να γίνει "τομάρι", θα μείνουν έξω... αθώοι και καθαροί!!!

Τελικά έχουμε φτιάξει μια κοινωνία από "τομάρια" που τα κατηγορούμε και τα καταδικάζουμε (μόλις συμβεί κάτι τραγικό), χωρίς να συνειδητοποιούμε ότι αυτό το "τομάρι" είναι μολυσμένο και με τη δική μας ευθύνη!

σ.

Μήπως απηχούν αυτά τα λόγια και δικές μας συμπεριφορές; Μήπως κι εμείς, ως μάνες και αδελφές ιδιαίτερα, γινόμαστε συνυπεύθυνες σε παρόμοιες δυσάρεστες εξελίξεις αρρένων που επηρεάζουμε; Ας προσέχουμε λοιπόν!

ΜΟΔΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ...

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ μόνο οι θρησκευόμενοι που συσχετίζουν τη μόδα με την ηθική. Το είδαμε πρόσφατα και στην εφημερίδα **"Metro"** (19-11-07). Βέβαια εκεί το ζήτημα αναφερόταν στην προέλευση και ποιότητα των υλικών με τα οποία κατασκευάζονται κάποια ενδύματα. Όμως, έτσι ή αλλιώς, είμαστε όλες και όλοι υπεύθυνοι για πολλές από τις καθημερινές επιλογές, αποφάσεις και πράξεις μας, για τις οποίες καλό θα ήταν να γίνουμε περισσότερο προσεκτικοί. Και βέβαια η μόδα δεν αφορά μόνο τα γυναικεία ρούχα... Αφορά και τα αυτοκίνητα και τα κινητά τηλέφωνα και άλλα "αξεσουάρ" που μεταφέρουμε -άντρες και γυναίκες- όχι σπάνια ξοδεύοντας μεγάλα ποσά μόνο και μόνο για να "φανούμε" ή να "διακριθούμε" - με άλλα λόγια να ικανοποιήσουμε την αλαζονεία μας.

Περί προσωποληψίας...

Από το περιοδικό «Ο Κήπος των Ελαιών» (τεύχ. 4/07), αναδημοσιεύουμε το παρακάτω ενδιαφέρον άρθρο της κ. Μ. Ταμπουρατζή, που με λόγια απλά λέει ενδιαφέρουσες και σημαντικές αλήθειες.

«Αδελφοί μου, μη έχετε με προσωποληψίας την πίστη του δεδοξασμένου Κυρίου ημών Ιησού Χριστού» (Ιακ. 2/β/1).

Ο Ιάκωβος ήταν αδελφός του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και κατά σάρκα και κατά πνεύμα. Όμως από ταπεινοφροσύνη ονομάζει τον εαυτό του δούλο Ιησού Χριστού. Είναι μεγάλη φυσιογνωμία μέσα στην Αγία Γραφή, όπως και οι Απόστολοι. Πολύ ταπεινός Χριστιανός, πράος, ευσεβής, δίκαιος, σοβαρός μα και πολύ αυστηρός. Έχει μεγάλο κύρος μες στην εκκλησία του, αγάπη πολλή και σεβασμό. Επειδή είναι τόσο ταπεινός, όλο για ταπεινοφροσύνη μιλάει.

Οι λέξεις μίσος, σοφία, ταπεινός, γλώσσα, κακία, ζηλία, αλλά και η λέξη καταλαλιά (αυτή κι αν δεν είναι κακό!!!) χαρακτηρίζουν την επιστολή του. Όλες τις αρνητικές από τις παραπάνω έννοιες ο

Ιάκωβος τις καυτηριάζει πολύ! Ίσως στην εκκλησία των Ιουδαίων να υπήρχαν και τότε προσωποληψίες, μίση και εγωισμοί. Γι' αυτό άλλωστε συστήνει: Ταπεινωθείτε και θα σας υψώσει... πλησιάστε στον Θεόν και θα σας πλησιάσει... αδελφοί μην καταλαλείτε αλλήλους (Ιακ. 4/δ/8,10-11). Εάν ταπεινωθούμε ενώπιον του Θεού, θα μας υψώσει Εκείνος. Εάν πλησιάσουμε μια φορά τον Θεό, θα μας πλησιάσει δέκα.

Η καταλαλιά... Πολύ κακό πράγμα· αφανίζει ολόκληρες εκκλησίες!!! Εκείνο το «**Μη καταλαλείτε αλλήλους, αδελφοί!**», δεν μπορούμε

ίσως να το καταλάβουμε και τόσο πολύ. Το μικρό παιδάκι πάει να πιάσει ένα μαχαίρι ή πιρούνι και μόλις του φωνάξουμε «ΜΗ! Είναι κακό!», εκείνο αμέσως πειθαρχεί και το αφήνει!

Εμείς γιατί δεν μπορούμε; Πολλά μας διδάσκει αυτό.

Να προσέξουμε να μην είμαστε προσωπολήπτες... Αν δώσουμε περισσότερη σημασία στον πλούσιο που

μπαίνει στην εκκλησία, επειδή είναι με λαμπρή στολή και δαχτυλίδια χρυσά, και δεν ξέρουμε πού να τον βάλουμε να καθίσει, και στον φτωχό πούμε «κάτσε εκεί πέρα», δεν κάνουμε διάκριση και περιφρονήσαμε τον φτωχό; Δεν μας καταδυναστεύουν οι πλούσιοι και μας πάνε στα δικαστήρια; Ενώ οι φτωχοί είναι πιο ευπρόσδεκτοι και ταπεινοί, και ακούνε καλύτερα το Λόγο του Θεού, ο οποίος λέει ότι είναι πολύ δύσκολο ένας πλούσιος να πιστέψει στον Χριστό. Είναι ευκολότερο η κάμηλος (...)

να περάσει από την τρύπα της βελόνας παρά ένας πλούσιος να έρθει στη βασιλεία των ουρανών (Ματθ. 19/10/24). Τόσο δύσκολο λοιπόν! Ο Κύριός μας αγάπησε πολύ τους ταπεινούς, τους αγράμματους, τους ψαράδες. Καθώς μελετάμε στις Πράξεις των Αποστόλων στο 2/β κεφάλαιο «προσετέθησαν εν εκείνη τη ημέρα έως τρεις χιλιάδες ψυχαι» (εδ. 41), ακούγοντας το κήρυγμα του ψαρά Πέτρου! Δόξα στο όνομα του Θεού.

Η προσωποληψία, λοιπόν, είναι μεγάλο σκάνδαλο, ειδικά για τις καινούργιες ψυχές που ακόμα δεν έχουν εδραιωθεί στην πίστη και που μπορούν να επιστρέψουν πίσω εξαιτίας μιας τέτοιας συμπεριφοράς. Ο Λόγος του Θεού μας λέει «όστις όμως σκανδαλίση ένα των μικρών τούτων των πιστευόντων εις εμέ, συμφέρει εις αυτόν να κρεμασθή μύλου πέτρα επί τον τρά-

Φαρισαίοι – Κλασικό παράδειγμα προσωποληψίας

χληλον αυτού και να καταποντισθή εις το πέλαγος της θαλάσσης» (Ματθ. 18/1η/6).

Δεν μπορούμε να αγαπήσουμε άλλους; Ο Ιησούς όμως μας αγάπησε όλους το ίδιο: πλούσιους, φτωχούς, μορφωμένους, αμόρφωτους, ψαράδες. Όλους μας αγκαλιάζει, μας θερμαίνει με την αγάπη Του, μας παρηγορεί στις δυσκολες στιγμές μας, στις θλίψεις, μας στηρίζει στις αδυναμίες μας, μας σκεπάζει μες στην αγκαλιά Του, όπως η όρνιθα σκεπάζει τα πουλάκια της. Τι θέλουμε άλλο; Έχουμε Σωτήρα ζωντανό στους ουρανούς!

Ας είμαστε ευγνώμονες σ' Αυτόν που έχυσε το αίμα Του στον Σταυρό του Γολγοθά για μας τους αμαρτωλούς, αλλά ο Θεός, ο καλός Πατέρας, Τον ανέστησε από τους νεκρούς και είναι δεξιά Του και μεσιτεύει για μας! Δόξα στο όνομα Του. **❶**

Ειδωλολατρία... σήμερα στην Κέρκυρα!

Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην **λατρεία**, που αποδίδεται μόνο στον Θεό, και στην κάθε είδους **τιμή** που μπορεί να αποδίδεται σε ανθρώπους –είτε ζωντανούς είτε νεκρούς. Η πρώτη μεγάλη εντολή του Νόμου, όπως την παρέθεσε ο Κύριος Ιησούς, ήταν και είναι: **«Κύριον τον Θεόν σου προσκυνήσεις και αυτώ μόνω λατρεύσεις»** (Ματθ. 4/8/10).

Αλλά δεν συμφωνούν όλοι με τη γνώμη του Χριστού, γι' αυτό και συχνά-πυκνά “παραφέρονται” και –γλώσση λανθανούσῃ– λένε την αλήθεια, ότι δηλαδή, αν και χριστιανοί στο όνομα, στην ουσία παραμένουν αδιόρθωτοι ειδωλολάτρες του 21ου αιώνα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΡΩΤΗ

Επειδή πάντοτε παραθέτουμε στοιχεία για όσα δημοσιεύουμε στον «Τ», αναφέρουμε Δελτίο Τύπου της Μητροπόλεως Κερκύρας (11-10-07 / **Εικ. 1**), το οποίο μεταξύ άλλων γράφει: [*Υπογραμμίσεις και έντονα γράμματα δικά μας*].

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 8 Οκτωβρίου 2007 η παρουσίαση του αφιερωματικού τόμου **«Άγιος Σπυρίδων: ο ναός και η λατρεία του στην Κέρκυρα»**, που ετοιμάστηκε με πρωτοβουλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου και κυκλοφορήθηκε από την Ιερά Μητρό-

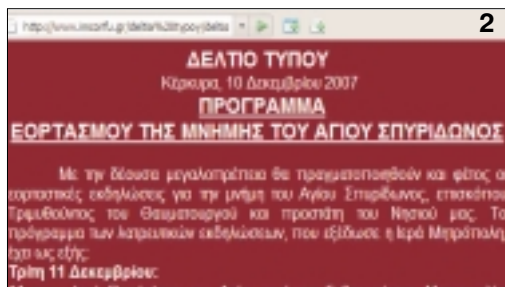
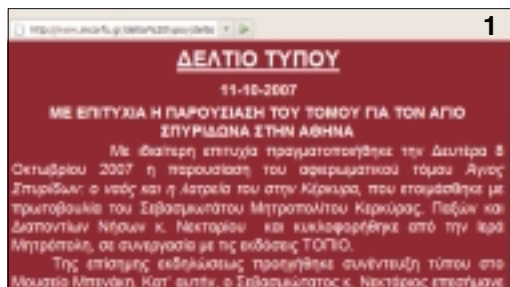
πολη, σε συνεργασία με τις εκδόσεις **ΤΟΠΙΟ**.

Στο ίδιο δελτίο περιγράφεται συνέντευξη Τύπου που δόθηκε στο Μουσείο Μπενάκη, όπου μεταξύ άλλων μίλησε ο π. **Γεώργιος Μεταλληνός**, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, και ο οποίος:

επεσήμανε ότι οι Κερκυραίοι θεωρούν ότι ο Άγιος είναι δικός τους, διότι έχει καταστεί τόσο οικείος ώστε να μη νοείται η Κέρκυρα χωρίς αυτόν. Αυτός είναι ο λόγος που υπάρχει το παράδοξο φαινόμενο της βλασφημίας κατά του Αγίου. Οι Κερκυραίοι **λατρεύουν**, ταυτόχρονα, και **υβρίζουν** τον Άγιο, κάτι που είναι ψυχολογικό φαινόμενο δυσεξήγητο, αλλά και χαρακτηριστικό της επτανησιακής κουλτούρας.

Πάντα σύμφωνα με το δελτίο τύπου της Μητρόπολης, το βράδυ της ίδιας ημέρας έγινε άλλη εκδήλωση στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής, με κύρια ομιλήτρια τη δημοσιογράφο κ. Άννα Παναγιωταρέα, η οποία παρουσίασε το περιεχόμενό του, λέγοντας ότι οι συγγραφείς:

παρουσιάζουν τον Άγιο Σπυρίδωνα ο καθένας από τη δική του σκοπιά, δίνοντάς μας μία πολύπλευρη εικόνα της **λατρείας** του και του ναού του, από θρησκευτική, ιστορική, αρχιτεκτονική και κοινωνική άποψη.

Μεταξύ των κειμένων του βιβλίου υπάρχει κεφάλαιο του κ. Γερ. Χυτήρη με τίτλο «Λαϊκή ψυχοσύνθεση και λατρεία».

Σ' αυτή τη δεύτερη εκδήλωση μίλησε πάλι ο **π. Γεώργιος Μεταλληνός**, (ο ίδιος Κερκυραίος) ο οποίος:

παρουσίασε την αιτία που η λατρεία του Αγίου επικράτησε στην Κέρκυρα, κάνοντας να υποχωρήσει η προσοχή των Κερκυραίων τόσο προς τον Μέγα Αθανάσιο, όσο και προς τον Άγιο Αρσένιο επίσκοπο Κερκύρας».

Τελευταίος μίλησε ο συγγραφέας κ. **Πάνος Θεοδωρίδης**, ο οποίος τόνισε ότι

στην Κέρκυρα και τη λατρεία του Αγίου της μπορεί ο άνθρωπος σήμερα να γνωρίσει το χαμένο νήμα της έμπνευσης, του ωραίου, του θαύματος, της ζωής.

Στην τελετή παρέστησαν ο Μητρ. Θεσσαλονίκης κ. **Ανθίμος**, ως εκπρόσωπος της Δ. Ι. Συνόδου, που απηύθυνε χαιρετισμό, ο Μητρ. Λαρίσης κ. **Ιγνάτιος**, διάφοροι Κερκυραίοι πολιτικοί και πλήθος.

Τέλος ο Μητροπολίτης Κερκύρας κ. **Νεκτάριος** έκλεισε την εκδήλωση αναφερόμενος στον Άγιο,

ως τον προστάτη κλήρου και λαού, ως αυτόν που δίνει ζωή τόσο στον ίδιο ως Επίσκοπο όσο και σ' όλους τους Κερκυραίους και επισημαίνοντας ότι στο πρό-

σωπο του Αγίου αναγνωρίζει κανείς τα μεγαλεία του Θεού.

Για όσους δεν το πρόσεξαν, επαναλαμβάνουμε ότι το βιβλίο με τον εν λόγω βλάσφημο τίτλο είναι έκδοση της ίδιας της Μητροπόλεως και διατίθεται από το βιβλιοπωλείο της "ΘΑΒΩΡ". **Ήμαρτον Θεέ μου!**

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Σε άλλο πρόσφατο Δελτίο Τύπου της ίδιας Μητροπόλεως (10-12-07 / **Εικ. 2**), διαβάσαμε:

Με την δέουσα μεγαλοπρέπεια θα πραγματοποιηθούν και φέτος οι εορταστικές εκδηλώσεις για την μνήμη του Αγίου Σπυριδωνος, επισκόπου Τριφυλίας του Θαυματουργού και προστάτη του Νησιού μας. Το πρόγραμμα των λατρευτικών εκδηλώσεων, που εξέδωσε η Ιερά Μητρόπολη, έχει ως εξής: (...)

***

Επισημαίνεται ότι όλες αυτές οι αναφορές στη ΛΑΤΡΕΙΑ του αγίου, δεν έγιναν από αδαείς λαϊκούς αλλά από επίσημους κληρικούς και λόγιους, που ξέρουν πολύ καλά τι λένε, και ότι κανείς από τους παρισταμένους επισκόπους δεν διαμαρτυρήθηκε για το ατόπημα. Κατόπιν τούτου περαιτέρω σχόλια μάλλον είναι περιττά. ☹

Αλληλογραφία με τους Αναγνώστες

Γιατί το σταματήσατε;

Από τη Θεσσαλία ο εκδότης κ. Ε.Ζ. έγραψε:

Επιθυμώ να λαμβάνω το περιοδικό σας· γιατί το σταματήσατε; Διαφορές πάντοτε θα υπάρχουν. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να παίρνει ό,τι καλό έχει ο ένας απ' τον άλλον... Ευχαριστώ.

Εφόσον είναι εκφρασμένη η επιθυμία κάποιου να λαβαίνει τον «ΤΥΧΙΚΟ», ποτέ δεν διακόπτουμε την αποστολή. Όταν όμως διαπιστώνουμε ότι γίνεται κακή εκμετάλλευση της ύλης του περιοδικού και μάλιστα κατάχρηση του συναδελφικού αλληλοσεβασμού, τότε τα πράγματα αλλάζουν... Έστερα από τις τηλεφωνικές δεσμεύσεις που δώσατε ελπίζουμε να δούμε αλλαγή στη στάση σας και ασφαλώς θα συνεχίσουμε την αποστολή του τεύχους, με την πεποίθηση ότι η ανταλλαγή ακόμη και των διαφορετικών μας απόψεων μπορεί να αποβεί επωφελής και για τη δόξα του Θεού.

Ξέρει ή όχι;

Από την Αθήνα ο κ. Β.Β. ρωτάει:

Στις εφημερίδες «Χριστιανισμός» και «Ορθόδοξος Τύπος» διαπίστωσα πρόσφατα μια διαμάχη που αναφέρεται στο κατά πόσον ο Θεός γνωρίζει ή όχι την ημέρα της Δευτέρας Παρουσίας.

Η πρώτη εφημερίδα αναφέρει ότι «Πολύ σημεία έδωσε ο Κύριός μας, τα οποία φανερώνουν ότι είμαστε στις παραμονές της ελεύσεώς Του και της αρπαγής της Εκκλησίας. Ακριβή, όμως, ημερομηνία με χρόνο και ημέρα δεν είπε ποτέ και το επιφύλαξε αυτό για τον ουράνιο Πατέρα. Θα έλεγα

ότι η ημερομηνία αυτή δεν είναι μια ορισμένη και σταθερή, αλλά είναι κινητή. Ο Ουράνιος Πατέρας θα δώσει το σύνθημα, για το τέλος του αιώνας τούτου και ο Κύριός μας θα ξεκινήσει τη διαδικασία της Δευτέρας παρουσίας Του στον κόσμο μας. Πότε όμως; Μπορώ να πω ότι ο Ίδιος ο Θεός και Πατέρας μας θα το ορίσει αυτό όταν τελειώσει το έργο του Χριστού επάνω στη γη και δεν θα είναι άλλοι να μπουν στη βασιλεία των Ουρανών».

Αντίθετα στον «Ορθόδοξο Τύπο» υποστηρίζεται συνοπτικά ότι, «Ο άνθρωπος ως κτιστό ον αγνοεί, διορθώνει τις απόψεις του, αλλάζει γνώμη, μεταθέτει ενέργειές του. Όχι, όμως, ο άτρεπτος και Πανυπερτέλειος Θεός. Να θυμηθούμε ότι ήδη από την Παλαιά Διαθήκη ο ίδιος ο Θεός μάς λέγει «ου γαρ εισίν αι βουλαί μου ώσπερ αι βουλαί υμών» (Ησ. 55/νε/8) και «Διότι εγώ Κύριος ο Θεός ημών, και ουχ ηλλοίωμαι» (Μαλ. 3/γ/6).

Ποια είναι η δική σας γνώμη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Κύριος Ιησούς ενημέρωσε τους μαθητές Του ότι «Περί της ημέρας εκείνης και της ώρας ουδείς γινώσκει, ουδέ οι άγγελοι οι εν ουρανών, ουδέ ο Υιός, ειμή ο Πατήρ» (Μάρκ. 13/ιγ/32, Ματθ. 24/κδ/36) αλλά και οι Απόστολοι το ίδιο υποστηρίζουν λέγοντας ότι θα έρθει «ως κλέπτης εν νυκτί» (Α΄ Θεσ. 5/ε/2, Β΄ Πέτρ. 3/γ/10).

Νομίζουμε ότι το πράγμα μπορεί να ερμηνευθεί ορθότερα με βάση το λόγο του Παύλου στον Άρειο Πάγο, όπου μεταξύ άλλων είπε ότι ο Θεός «προσδιώρισεν ημέραν εν ή μέλλει να κρίνη την οικουμέ-

νην εν δικαιοσύνη, διά ανδρός τον οποίον διώρισε, και έδωκεν εις πάντας βεβαίωσιν περί τούτου, αναστήσας αυτόν εκ νεκρών» (κείμ. «έστησεν ημέραν» Πράξ. 17/ιζ/31).

Έχουμε τη γνώμη ότι το ρήμα «έστησεν» αναφορικά με την ημέρα του Κυρίου έχει τη σημασία του προσδιορισμού, όπως ορθά μεταφράζει ο Βάμβας και άλλοι μεταφραστές (ΝΔΜ «έχει καθορίσει»).

Βεβαίως υπάρχει η εξήγηση του Πέτρου, ότι «δεν βραδύνει ο Κύριος την υπόσχεσιν αυτού, ως τινές λογίζονται τούτο βραδύτητα, αλλά μακροθυμεί εις ημάς, μη θέλων να απολεσθώσι τινές, αλλά πάντες να έλθωσιν εις μετάνοιαν» (Β΄ Πέτρ. 3/γ/9), που εκ πρώτης όψεως αφήνει περιθώριο να πει κανείς ότι πράγματι η τελική αυτή ημέρα «μετακινείται», όμως αυτό αφορά την ανθρώπινη σφαίρα, όπου ζούμε «**υπό τον ήλιον**». Αντίθετα, ο εκτός χρόνου αιώνιος Θεός, δεν έχει ανάγκη να βλέπει κάποιο "ημερολόγιο" για να ξέρει πότε θα κάνει κάτι.

Ο ίδιος είπε: «**Εγώ είμαι ο Θεός και δεν υπάρχει άλλος· εγώ είμαι ο Θεός και ουδείς όμοιός μου· όστις απ' αρχής αναγ-**

γέλλω το τέλος και από πρότερον τα μη γεγονότα, λέγων, Η βουλή μου θέλει σταθή και θέλω εκτελέσει άπαν το θέλημά μου» (Ο΄ «αναγγέλλων πρότερον τα έσχατα πριν αυτά γενέσθαι, και άμα συνετελέσθῃ» Ησ. 46/μς/9-10). Με άλλα λόγια, όσα έχει σχεδιάσει και προαναγγείλει ο Θεός, ενώπιόν Του είναι ήδη συνετελεσμένα και, συνεπώς, τι χρεία υπάρ-

χει σ' Αυτόν ημερολογιακών προσδιορισμών; **Ας μην προσπαθούμε, λοιπόν, να ερμηνεύσουμε τον Υπέρτατο και ας μην προσπαθούμε να παραβιάσουμε χώρους που δεν μας ανήκουν. ❶**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ατυχώς, τον Ιανουάριο του 1991 η εφημερίδα «**Χριστιανισμός**» είχε γράψει ότι: «**Δύο μεγάλα γεγονότα πρόκειται να γίνουν μέσα σ' αυτή την δεκαετία. Το πρώτο είναι η αρπαγή της Εκκλησίας, ένα γεγονός υψίστης σημασίας για όλους αυτούς που αγαπούν τον Χριστό και ζουν με το Λόγο του Θεού. (...)»** [Βλ. φωτο].

Εντούτοις, αν και ήδη έχουν περάσει από τότε 17 χρόνια χωρίς να εκπληρωθεί η "προφητεία", κανείς ποτέ δεν ζήτησε δημόσια συγνώμη. ❷

Αναγκαία [;] διευκρίνιση

Αναγνώστες συχνά στέλνουν ή προτείνουν θέματα για να δημοσιευθούν στις σελίδες του «Τ», και αυτό συμβαίνει πολλές φορές. Όμως δεν είναι δυνατό να γίνεται πάντοτε, είτε επειδή δεν επαρκεί ο χώρος των σελίδων μας, είτε επειδή υπάρχει προγραμματισμός για πληρέστερη μελλοντική αναφορά στο ίδιο θέμα, είτε επειδή η σύνταξη έχει διαφορετική εκτίμηση ως προς τη σπουδαιότητα του ζητήματος ή την ανάγκη προβολής του.

Το βέβαιο είναι ότι αυτό ποτέ δεν εξαρτάται από προσωπικές συμπάθειες ή αντιπάθειες, όπως άδικα υπαινίχθηκε κάποιος.

Διαβάσματα

❶ Προσπαθούμε να διατηρούμε το ύφος και την ορθογραφία του πρωτότυπου.

Κινητό... και Αγία Γραφή

Στην «Εφημεριδούλα» (Οκτώβριος 07), διαβάσαμε τα παρακάτω, ενώ τα σχόλια μάλλον περιττεύουν:

Αναρωτιέμαι τι θα γινόταν, αν συμπεριφερόμασταν στη Γραφή μας, όπως συμπεριφερόμαστε στα κινητά μας τηλέφωνα;

•Αν την κουβαλούσαμε παντού στις τσάντες ή στις τσέπες μας; Αν γυρνούσαμε να την πάρουμε, σε περίπτωση που την ξεχνούσαμε στο σπίτι; •Αν ανατρέχαμε σ' αυτήν πολλές φορές τη μέρα; •Αν τη χρησιμοποιούσαμε έτσι ώστε να λαμβάνουμε μηνύματα από το κείμενο; •Αν της συμπεριφερόμασταν, σαν να μην μπορούσαμε να ζήσουμε χωρίς αυτήν; •Αν τη δίναμε στα παιδιά ως δώρο; •Αν τη χρησιμοποιούσα-

με; ενώ ταξιδεύουμε; •Αν τη χρησιμοποιούσαμε σε κατάσταση ανάγκης;

Αυτές είναι μερικές σκέψεις για να σε κάνουν να ρωτήσεις... Χμμμ... πού είναι η Γραφή μου;

Α, και κάτι ακόμη. Αντίθετα από το κινητό μας, δεν χρειάζεται ποτέ να ανησυχούμε μη μας κόψουν τη σύνδεση, επειδή ο λογαριασμός είναι ήδη πληρωμένος από τον Ιησού!

Γίνεται έτσι επίκαιρη η δωρεάν προσφορά του «Τ», σε όποιον επιθυμεί να συνδυάσει το κινητό του με το κείμενο ολόκληρης της Αγ. Γραφής-στη μετάφραση Βάμβα. Οι ενδιαφερόμενοι θα βρουν το σχετικό αρχείο στη σελίδα www.tyxikos.gr/gobible.html ❶

Μια ειλικρινής εξομολόγηση

Ο ηθοποιός κ. **Λάκης Λαζόπουλος** σε συνέντευξη στον «Εφεύθερο Τύπο» (11-11-07) τόλμησε να πει για το λαό μας:

Ερώτ.: Μόνο οι πολιτικοί φταίνε; Εμείς δεν έχουμε ευθύνη; Ποιο είναι το ελάττωμα του Έλληνα;

Απάντ.: Είμαστε ψεύτες. Είμαστε οι μεγαλύτεροι ψεύτες που κυκλοφορούν στον κόσμο. Ψέματα παντού. Συνέχεια ψέματα. Ο Έλληνας δεν τολμάει να πει την αλήθεια στον εαυτό του. Γιατί βολεύτηκε. Η γενιά του Πολυτεχνείου δεν συγχώρησε ποτέ

στον εαυτό της ότι το όνειρο της ήτανε, τελικά, ένα πολύ καλό σπίτι στα βόρεια προάστια... (...) Η κοινωνία απαιτεί νέους θεσμούς, διαφάνεια. Να ξεμπλοκάρει το σύστημα.

Αυτά δεν ισχύουν μόνο για το χώρο της πολιτικής. Το ίδιο δυστυχώς συμβαίνει και ανάμεσα σε εκκλησιαστικούς ανθρώπους (ηγέτες και πλήρωμα). Τόση τέχνη και μαεστρία για να κρυφτεί η αλήθεια και ο φταίχτης, δεν ξέρουμε αν έχει υπάρξει σε άλλους χώρους... ❶

Αρχή ή τέλος;

Κάθε Ιανουάριο ζούμε λες και κάτι καινούργιο αρχίζει στη ζωή μας. Όμως αυτό δεν είναι αληθινό. Ο χρόνος είναι ένας αέναος κύκλος—πολλές φορές βέβαια καταντάει φαύλος κύκλος αλλά αυτό δεν είναι της παρούσης. Ο χρόνος δεν έχει αρχή και τέλος· δεν μπορείς να πεις πότε αρχίζει και πότε τελειώνει.

Από την αρχή της Δημιουργίας ο Θεός πρόβλεψε να υπάρχει η εναλλαγή ημέρας και νύχτας, και δίδαξε τους ανθρώπους να παρατηρούν τις κινήσεις του ήλιου. Ο Μωυσής έγραψε: «**Και εγένετο εσπέρα και εγένετο πρωί ημέρα μία**» (Γεν. 1/α/5 Ο΄).

Είναι ενδιαφέρον να τονιστεί στο σημείο αυτό ότι ο ιερός συγγραφέας δεν λέει «**ημέρα πρώτη**», για να ορίσει την τάξη, αλλά «**ημέρα μία**», για να ορίσει τη μονάδα με βάση την οποία έκτοτε θα μπορούσε να γίνει η μέτρηση, αντίθετα από ό,τι κάνουν οι νεότερες μεταφράσεις. Ύστερα ακολούθησαν η δεύτερη ημέρα, η τρίτη κ.ο.κ. [Τη μορφή αυτή του λόγου που υπάρχει στο εβραϊκό κείμενο—όπου χρησιμοποιείται η λέξη «**εχάδ**» (=μία) και όχι η λέξη «**ρισόν**» (=πρώτη)—ακολουθούν οι αρχαίες μεταφράσεις των Ο΄ και Βουλγάτα (*dies unus* και όχι *dies primus*)].

Για την εξυπηρέτησή τους οι άνθρωποι από αρχαιοτάτων χρόνων θέσπισαν κάποια συστήματα μέτρησης του χρόνου, που όμως είναι εντελώς συμβατικά και δεν επηρεάζουν την κυρίως έν-

νοια του χρόνου. Άλλοι μέτρησαν με τους κύκλους της Σελήνης, που ήταν και η πιο εύκολη και συχνή παρατήρηση που έκαναν με βάση τις φάσεις του φεγγαριού κάθε 28 ημέρες· άλλοι ακολούθησαν τον κύκλο του ήλιου· άλλοι τον κύκλο ζωής των φυτών (σπορά-θερισμός) ή τις κλιματικές αλλαγές των τεσσάρων εποχών· άλλοι τέλος τον κύκλο της ζωής του ίδιου του ανθρώπου ή κάποιων ξεχωριστών προσωπικοτήτων, όπως βασιλέων (Γέν. 8/η/22, Α΄ Βασ. 6/ς/1, 14/ιδ/25).

Η βασική υποδιαίρεση του χρόνου είναι το ημερονύκτιο και ύστερα οι 24 ώρες του. Γι' αυτής της υποδιαίρεσης το μέτρομα κατασκευάστηκαν τα διάφορα ωρολόγια που εκμεταλλεύονταν είτε την πορεία του ήλιου και τη σκιά (ηλιακά), είτε τη ροή του νερού ή της άμμου μέσα σε ειδικά δοχεία (κλεψύδρες), είτε την κίνηση που προερχόταν από μεταλλικά ελατήρια (κουρδιστά), είτε την ιδιοσυχνότητα των κρυστάλλων όπως του χαλαζία (quartz) κ.ά. Το ακριβέστερο ρολόι λειτουργεί με ατομική ενέργεια. Ποιος ξέρει τι άλλο θα κατασκευαστεί αύριο!

Το γεγονός ότι ο χρόνος δεν έχει "αρχή και τέλος", αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι οι διάφοροι λαοί έχουν δικές τους "πρωτοχρονιές" με διαφορετικό σημείο εκκίνησης και τέλους του έτους τους. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι γιόρταζαν την πρωτοχρονιά τους κάθε καλοκαίρι, τότε που ο Νείλος ξεχειλίζει καθιστώντας γόνιμη τη γη· στην Αθήνα

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

Σύμφωνα με τους αστρονόμους ένα ηλιακό έτος αποτελείται από 365,256363051 ημέρες (ή 365 ημέρες, 6 ώρες, 9 λεπτά και 9,7676 δευτερόλεπτα). Το μέσο γρηγοριανό έτος αποτελείται από 365,2425 ημέρες ή 52,1775 εβδομάδες ή 8.765,82 ώρες ή 525.949,2 λεπτά ή 31.556.952 δευτερόλεπτα.

Οι **Ρωμαίοι** μετρούσαν τον χρόνο «από κτίσεως Ρώμης» ενώ οι Χριστιανοί από τη γέννηση του Χριστού και οι Μουσουλμάνοι από την Εγίρα (έτος φυγής του Μωάμεθ από τη Μέκκα).

Μέχρι την επιβολή του Ιουλιανού ημερολογίου, η Πρωτοχρονιά ήταν την 1η Μαρτίου γι' αυτό και τα ονόματα των μηνών –που έχουν διατηρηθεί και σε πολλές άλ-

λες γλώσσες– παρόλο που αργότερα η Πρωτοχρονιά μεταφέρθηκε στον Ιανουάριο, εξακολουθούν μέχρι σήμερα να έχουν το τακτικό αριθμητικό τους όνομα όπως ήταν στην αρχαιότητα: Σεπτέμβριος, δηλαδή έβδομος (=septem), Οκτώβριος ο όγδοος (=octo), Νοέμβριος ο ένατος (=novem), Δεκέμβριος ο δέκατος (=decem). Άλλοι πήραν ονόματα θεών ή αυτοκρατόρων – π.χ. *Ιανουάριος* από τον Ιανό, που είχε δύο πρόσωπα (ένα στραμμένο στο παρελθόν και ένα στο μέλλον), *Ιούλιος* από τον Ιούλιο Καίσαρα. Οι **Εβραίοι** έχουν δύο συστήματα μέτρησης του χρόνου με βάση το σεληνιακό σύστημα: (**α**) Το **πολιτικό** ημερολόγιο ακολουθεί την γεωργική ζωή. Η πρωτοχρονιά, που πέφτει τον Σεπτέμβριο ονομάζεται *Ρος Χασανά* (=κεφαλή του χρό-

>>>

με τη νέα Σελήνη ύστερα από το θερινό ηλιοστάσιο του Ιουνίου· οι Κινέζοι γιορτάζουν περίπου το Φεβρουάριο· στην Αιθιοπία τον Σεπτέμβριο· στην Περσία με την εαρινή ισημερία κ.ο.κ. (Βλ. πλαίσιο).

Η αλήθεια είναι πως για τον καθένα μας ο χρόνος έχει μία μόνο αρχή–εκείνη της γέννησής του, και ένα τέλος–εκείνο του θανάτου του. Αδιάφορο σε ποιο σημείο του χρόνου γεννηθήκαμε –και πέρα από τις ανοησίες των "αστρολόγων" και των "ωροσκόπων", ζούμε και συνυπάρχουμε με δισεκατομμύρια συνανθρώπων που ο καθένας έχει δική του αρχή και τέλος. Επειδή όμως είμαστε όντα κοινωνικά, είτε μας αρέσει είτε όχι, και επειδή «*βίος ανεόρταστος, μακρά οδός απανδόκευτος*», όπως έλεγαν οι αρχαίοι, δηλαδή χωρίς ενδιάμεσα πανδοχεία, σταθμούς και διαλείμματα, τείνουμε να δημιουργούμε ομαδικούς εορ-

τασμούς που αφορούν συλλογικά την οικογένεια ή την κοινωνία: πρωτοχρονιές, νεομηνίες, θρησκευτικές εορτές κ.ά.

Καθώς, λοιπόν, εναλλάσσονται τα έτη και εμείς διασχίζουμε τον χρόνο σε σχέση με αυτά, είναι επόμενο ο σκεπτόμενος άνθρωπος να μπει σε διάφορους συλλογισμούς, αναφορικά με όσα πέρασε και όσα περιμένει να έρθουν στο μέλλον. Για το λόγο αυτό στην αρχή κάθε νέου έτους είναι πολλοί εκείνοι που δίνουν υποσχέσεις, αναλαμβάνουν δεσμεύσεις και προσπαθούν να κάνουν "μια νέα αρχή". Κάποιοι αποφασίζουν να κόψουν το κάπνισμα, άλλοι υπόσχονται ότι θα τελειώσουν μια εργασία που είχαν αναβάλλει, κάποιοι σχεδιάζουν να παντρευτούν...

Τείνουμε να βλέπουμε προς το μέλλον, προσπαθώντας ίσως να εξορκίσουμε το κακό παρελθόν. Αλλά το πού

>>> (ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ)

νου) και είναι μεταβλητή σε σχέση με το δικό μας ημερολόγιο. Εφέτος συμπίπτει με την 29η Σεπτεμβρίου 2008 (5768). Η μέτρηση των ετών γίνεται «από κτήσεως κόσμου». (β) Το **θρησκευτικό** ημερολόγιο αρχίζει την Άνοιξη με βάση την Έξοδο του λαού από την Αίγυπτο, όπως είχε πει ο Θεός: «**Ο μην ούτος [Νισάν] θέλει εīσθαι εις εσάς αρχή μηνών· θέλει εīσθαι εις εσάς πρώτος των μηνών του ενιαυτού**» (Εξοδ. 12/1β/2).

Οι **Βυζαντινοί** κατά κάποιο τρόπο διαμόρφωσαν ένα μείγμα του εβραϊκού ημερολογίου και των ρωμαϊκών ινδικτιώνων (15ετών φορολογικών περιόδων) κρατώντας τελικά ως αρχή του χρόνου την 1η Σεπτεμβρίου, που ονομάζεται «**αρχή της Ινδίκτου**». Τότε αρχίζει και το εκκλησιαστικό

έτος και η **καισαρική Ινδίκτος**, όμως στη Δύση αργότερα προέκυψε η **παπική Ινδίκτος**, με αρχή την 1η Ιανουαρίου, η οποία και επικράτησε πλέον σε όλο τον κόσμο μέσω της εξάπλωσης του δυτικού χριστιανισμού, κυρίως όμως για τις ανάγκες του διεθνούς εμπορίου.

Ίσως η μόνη διαφορά που υπάρχει σήμερα στον λεγόμενο "χριστιανικό" κόσμο είναι μεταξύ εκείνων που ακολουθούν το **Ιουλιανό** ημερολόγιο (δηλαδή οι Παλιοημερολογίτες και τα Πατριαρχεία Ιεροσολύμων, Ρωσίας, Σερβίας, Γεωργίας, άλλες σλάβικες εκκλησίες και το Άγιο Όρος) και όλων όσοι ακολουθούν το **Γρηγοριανό** (ή παπικό) ημερολόγιο (δηλαδή οι Ρωμαιοκαθολικοί, οι Διαμαρτυρόμενοι και οι Νεοημερολογίτες Ορθόδοξοι στις δυτικές χώρες).

>>>

και πώς θα πάμε εξαρτάται από το πού και πώς ήρθαμε ως εδώ που έχουμε φτάσει, διότι, παρ' όλο που δεν μας αρέσει, κουβαλάμε μαζί μας την μέχρι σήμερα πορεία μας και τις συνέπειες των αποφάσεων και πράξεών μας.

Πολλοί για παράδειγμα έχουν μεταβιώσει για το γάμο που έκαναν και θα ήθελαν να σβήσουν από τη ζωή τους όσα επακολούθησαν. Όμως δεν είναι δυνατό να σβήσεις γεγονότα, αναμνήσεις, παιδιά, λόγια που λέχθηκαν, κακά συναισθήματα που καλλιεργήθηκαν και εκδηλώθηκαν...

Άλλοι θέλουν να ξεχάσουν λανθασμένες επιλογές και συμπεριφορές τους. Να γυρίζουν πίσω την ταινία της ζωής και να αρχίσουν όλα "από το μηδέν", όμως η ζωή μας δεν είναι μια μαγνητοταινία που μπορείς να την σβήσεις ή ένας σκληρός

δίσκος που μπορείς να τον "φορμάρεις" εκ νέου.

Για το λόγο αυτό δεν είναι χρήσιμο να παρασυρόμαστε από τις ωραίες –πλην ανούσιες και ανώφελες– "ευχές" της πρωτοχρονιάς, αλλά μάλλον πρέπει να δούμε πρακτικά και με ειλικρίνεια: ποια ήταν τα λάθη μας και πώς μπορούμε να τα αποφύγουμε στο μέλλον· ποια ήταν τα θετικά μας και πώς μπορούμε να τα βελτιώσουμε και να τα πολλαπλασιάσουμε. Τότε το παρελθόν θα αποτελέσει καλό έδαφος για νέα ξεκινήματα.

Το παράδειγμα του Παύλου

Αν θελήσουμε να χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα τον απόστολο Παύλο, βλέπουμε πώς ήθελε «**τα οπίσω λησμονών**» να επεκτείνεται «**εις τα έμπροσθεν**» (Φιλιπ. 3/γ/13).

Σε ποιο έτος είμαστε;

Αν νομίζετε ότι τώρα διανύουμε το έτος **2008**, δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι αυτή η αρίθμηση δεν είναι αντικειμενική αλλά μια συμβατική παραδοχή.

Στην πραγματικότητα υπάρχει λάθος μερικών ετών στους υπολογισμούς του μοναχού **Διονυσίου του Μικρού**, που την ετοίμασε και εισηγήθηκε. Επιπλέον αυτή αφορά μόνο τους χριστιανούς.

Άλλοι λαοί έχουν δική τους χρονολόγηση: Οι Κινέζοι **4705**, οι Μουσουλμάνοι **1428**, οι Πέρσες **1386**, οι Εβραίοι **5768**, οι Αρμένιοι **1457**, οι Κόπτες **1724**, οι Ινδουιστές **5108** και ο χορός καλά κρατεί...

Επειδή κανένα ημερολόγιο δεν είναι τέλειο, για τούτο εφευρέθηκαν τα "**δίσεκτα**" (συμπληρωματικά) έτη που, φυσικά, δεν είναι "**γρουσουζικά**" αλλά είναι και αυτά **«καιρός ευπρόσδεκτος»** και **«ημέρα σωτηρίας»** (Β' Κορ. 6/ς/2).

μ.Χ. ή Κ.Χ.

Όσοι πιστεύουν σε άλλες θρησκείες, δεν χαρακτηρίζουν τα έτη ως **«μ.Χ.»** («μετά Χριστόν») αλλά **«Κ.Χ.»** (Κοινής Χρονολογίας), επειδή δεν θέλουν ούτε να μνημονεύουν τον Υιό του Θεού και τον ρόλο Του στη ζωή της ανθρωπότητας.

Περιέργως το ίδιο κάνουν οι Μάρτυρες της **«Σκοπιάς»**, παρ' όλο που θέλουν να λέγονται "χριστιανοί". **Οποίος φανατισμός αλλά και σκοταδισμός!**

Αλλά πώς να γίνει αυτό; Μπορούσε να ξεχάσει εντελώς το παρελθόν; Όχι! Στην πραγματικότητα ποτέ δεν ξεχάσε ότι **«κατεδίωξε την εκκλησίαν του Θεού»** και για τούτο δεν ήταν από αξία του το να ονομάζεται απόστολος (Α' Κορ. 15/ιε/9). Δεν ξεχνούσε ότι πολλούς αγίους έκλεισε σε φυλακές και **«ότε εφονεύοντο έδωκε ψήφον κατ' αυτών. Και εν πάσαις συναγωγαίς πολλάκις τιμωρών αυτούς ηνάγκαζε να βλασφημώσι, και καθ' υπερβολήν μαινόμενος εναντίον αυτών κατεδίωκεν»** (Πράξ. 26/κς/10-11).

Βέβαια τώρα αγαπούσε τον Χριστό και τους συγχριστιανούς του, ποθούσε να ζήσει για τον Κύριο και να συναντηθεί μαζί Του την έσχατη ημέρα, ήθελε να γίνεται σπονδή **«επί της θυσίας και λειτουργίας της πίστεως»** (Φιλιπ. 2/β/17), αλλά οι αναμνήσεις του παρελθόντος εξακολουθούσαν να υπάρχουν πάντα μέσα του και γιατρεύονταν μόνο όταν θυ-

μόταν την χάρη και το έλεος του Θεού που τον επισκέφθηκε και τον χαρίτωσε (Β' Κορ. 2/β/14).

Οπωσδήποτε, η σκέψη του Παύλου δεν είχε μείνει σ' εκείνες τις σκοτεινές αναμνήσεις, επειδή έφερνε μπροστά του τα ευλογημένα γεγονότα που είχαν μεσολαβήσει και άλλαξαν εντελώς το παρόν του και χάραξαν λαμπρό το μέλλον του: είχε συναντήσει τον Κύριο, είχε πιστέψει και είχε βαπτιστεί στο θάνατο και την ανάσταση του Χριστού, τώρα πια ανήκε στο σώμα της Εκκλησίας, είχε δαπανήσει και σκόπευε να δαπανηθεί ακόμη περισσότερο από την αγάπη του για τους αδελφούς (Β' Κορ. 12/ιβ/15). Τώρα ανήκε στο νέο λαό **«τον οποίον απέκτησεν ο Θεός, διά να εξαγγείλη τας αρετάς εκείνου»**, αυτούς που **«εκάλεσεν εκ του σκότους εις το θαυμαστόν αυτού φως· οι ποτέ μη όντες λαός, τώρα δε**

λαός του Θεού, οι ποτέ μη ηλεημένοι, τώρα δε ελεηθέντες» (Α' Πέτρ. 2/β/9).

Με βάση και αφετηρία αυτά τα θαυμαστά γεγονότα, ο Παύλος έκανε κάθε φορά τα σχέδιά του για το μέλλον, ταξίδευε σε τόσες πολλές περιοχές κηρύττοντας το Ευαγγέλιο, και ήθελε να πάει σε καινούργιους τόπους και ιεραποστολικούς αγρούς. Είχε οραματισμούς και έβλεπε καρπούς έτοιμους για θερισμό σε κάθε τόπο που ακόμη δεν είχε αξιωθεί να φτάσει, ώστε έγραφε στους Ρωμαίους πιστούς, **«θέλω περάσει δι' υμών εις την Ισπανία»** (Ρωμ. 15/ιε/28).

Τι κάνουμε εμείς;

Κάποιοι όμως ανάμεσα στους ονομαζόμενους Χριστιανούς, αποφεύγουν να ειρηνεύσουν με το παρελθόν τους και φθείρονται μέσα σε ένα ανούσιο παρόν χωρίς κανένα ορίζοντα για το μέλλον. Κρατούν ατακτοποιήτα υπόλοιπα του χθες, ρίζες πικρίας με συνανθρώπους εκτός και εντός της Εκκλησίας, χρέη ηθικής και άλλης φύσεως, ζητήματα που πλήγωσαν και μνήμες από αποπήματα που πράχθηκαν **«εν λόγω ή εν έργω»**, όχι

όμως εν τω ονόματι του Κυρίου Ιησού (Κολ. 3/γ/17).

Στο γύρισμα αυτού του χρόνου ασταθούμε με ειλικρίνεια κι ασ θυμηθούμε ακόμη μια φορά όσα έγιναν μέχρι τώρα, ασ θελήσουμε –ας επιδιώξουμε– να πούμε την αλήθεια και με τον εαυτό μας και με τους διπλανούς μας. Και αφού τακτοποιήσουμε χρέη και εκκρεμότητες, ασ κάνουμε βήματα που θα μας φέρουν πιο κοντά στο ορθό, πιο κοντά στο θέλημα του Θεού, πιο κοντά στους συνανθρώπους μας.

Δεν είμαστε μόνιμοι σ' αυτό τον κόσμο και είναι τούτος ένας ακόμη λόγος για να αναλογιστούμε την πορεία μας. Ο σοφός Εκκλησιαστής έγραψε: **«Ας ακούσωμεν το τέλος της όλης υποθέσεως: φοβού τον Θεόν και φύλαττε τας εντολάς αυτού, επειδή τούτο είναι το παν του ανθρώπου. Διότι ο Θεός θέλει φέρει εις κρίσιν παν έργον και παν κρυπτόν, είτε αγαθόν είτε πονηρόν»** (Εκκλ. 12/ιβ/13).

Πόσο καλό θα ήταν για όλους, να τα βρούμε με το παρελθόν, ώστε να προχωρήσουμε στο μέλλον ελεύθεροι. Γένοιτο! ❧

Χρόνος ή Έτος;

Σήμερα πολλοί χρησιμοποιούν τις λέξεις **χρόνος** και **έτος** σαν να είναι συνώνυμες, **όμως αυτό είναι λάθος**. Ο χρόνος αναφέρεται στην έννοια του διαστήματος από την αρχή ως το τέλος του κόσμου, από τη Δημιουργία μέχρι τη Συντέλεια. Αντίθετα το έτος είναι μόνο ένα τμήμα αυτού του μεγάλου διαστήματος, μεταξύ δύο ξεχωριστών σημείων, που κάθε φορά οι άνθρωποι ορίζουν για εξυπηρέτηση των χρηστικών τους αναγκών.

Συνεπώς δεν πρέπει να λέμε **«Είμαι 45 χρόνων»** [ούτε βέβαια 'χρονών'], αλλά: **«Είμαι 45 ετών»**, που είναι και το σωστό. ❧

Ενθρονιστήριος λόγος του νέου Αρχιεπισκόπου

Μερικά αποσπάσματα

«Ευλογητός ο Θεός και πατήρ του κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο κατά το πολύ αυτού έλεος αναγεννήσας ημάς εις ελπίδα ζώσαν δι' αναστάσεως Ιησού Χριστού εκ νεκρών, εις κληρονομίαν άφθαρτον και αμίαντον και αμάραντον» (Α΄ Πέτρ. 2/β/13-15).

Ιδού εγώ ανάμεσά σας, στην εποχή των μεγαλόστομων διακηρύξεων, του πληθωρισμού της κενολογίας και της ξύλινης γλώσσας, απρόθυμος να διατυπώσω υψιπετείς διακηρύξεις. Δεν έχω να καταθέσω προγραμματικές δηλώσεις. Άλλωστε αυτές είναι ήδη διατυπωμένες άπαξ και με περισσή σαφήνεια επί του Σταυρού.

Η Εκκλησία πορεύεται μέσα στην Ιστορία και τον κόσμο αλλά δεν είναι εκ του κόσμου τούτου. Δεν ενδιαφέρεται να αντιπαρατεθεί προς κάτι ή κάποιον αλλά να προσλάβει τον κόσμο και να τον μεταμορφώσει. Δεν καλείται να είναι το λίκασμα για τα διακοσμητικά φυτά αυτού του κόσμου αλλά γίνεται συνεχώς ένας πνευματικός εκρηκτικός μηχανισμός που ανατινάζει τον κόσμο και τον κάνει Εκκλησία. (...)

Κι εμείς, οι διάκονοι της Εκκλησίας, δεν υπάρχουμε για να αντιπαραθέτουμε επιμέρους απόψεις εναντίον άλλων απόψεων ή ιδεολογικές αντιλήψεις έναντι άλλων ιδεολογιών, ούτε δικαιούμεστε να στρατευτούμε σε μια ιδεολογικοπολιτική επιλογή εναντιούμενοι σε κάποιαν άλλη. Διότι τότε δεν θα είμαστε Εκκλησία αλλά μια θρησκευτική παράταξη, αυτοπεριορισμένη στη στενωπό των ιδεών της, αφού λησμόνησε ότι ο δρόμος που έχουμε να δείξουμε στους ανθρώπους και η

αλήθεια που έχουμε χρέος να μαρτυρούμε δεν είναι μια ιδεολογία αλλά ένα πρόσωπο. Ο Χριστός είναι «η οδός, η αλήθεια και η ζωή» (Ιωάν. 14/ιδ/6). Ο Χριστός, ο οποίος δεν πρότεινε ιδέες που διχάζουν τους ανθρώπους αλλά «ήπλωσε τας παλάμας» επί του Σταυρού «και ήνωσε τα το πριν διεστώτα». (...)

Εμείς έχουμε χρέος να μαρτυρούμε, με τόση αγωνία ώστε να γίνεται ο ιδρώτας μας «ωσει θρόμβοι αίματος» (Λουκ. 22/κβ/44), ότι η Εκκλησία υπάρχει για να ενώνονται οι άνθρωποι: «ίνα ώσιν εν» (Ιωάν. 17/ιζ/11). Και αυτό δεν επιτυγχάνεται με διακηρύξεις και μεγαλοστομίες αλλά με θυσίες σταυρικού ήθους, φωταγωγημένες από την αναστάσιμη ελπίδα. Αυτός είναι και ο λόγος που η Εκκλησία δεν έχει δικαίωμα να σιωπά και να αδιαφορεί για όσα ταλανίζουν τους ανθρώπους, είτε πρόκειται για τα μικρά προβλήματα της βιοτής τους, είτε για τα μείζονα προβλήματα της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν.

Εμείς δεν είμαστε πολιτικοί αλλά εκκλησιαστικοί άνδρες. Είμαστε κατά Χάριν και καθ' υποχρέωσιν φορείς και εκφραστές του προφητικού χαρίσματος της Ιερωσύνης. Το νόημα της προφητείας, όμως, δεν είναι να προλέγεις τα μέλλοντα, αλλά να αποκαλύπτεις εν Πνεύματι Αγίω όσα στο παρόν τραυματίζουν την αλήθεια και υπονομεύουν το μέλλον, την ποιότητα της ζωής των ανθρώπων και τη σωτηρία τους.

Τούτο σημαίνει ότι η Εκκλησία έχει καθήκον να διατυπώνει τον λόγο της όχι για να αμφισβητήσει τους θεσμούς ή να εμπλακεί σε πολιτικές και κομματικές αντιπαραθέσεις

αλλά για να εκφράσει την αγωνία της, όταν αισθάνεται ότι η έκπτωση των αρχών και των αξιών υποθηκεύει το μέλλον του λαού του Θεού και απαξιώνει τα ουσιαστικά του βίου του. (...) Η δική μας δουλειά είναι να παράγουμε πνευματικά αντισώματα, προστατευτικά του κοινωνικού οργανισμού από κάθε φθοροποιό νόσο που εκφυλίζει το ανθρωπινό πρόσωπο και οδηγεί σε εκπτώτικα φαινόμενα τον κοινό μας βίο. (...)

Τούτη την οριακή στιγμή της ζωής μου, όπου καλούμαι περισσότερο από ποτέ να αναλωθώ ώστε να «ζω ουκέτι εγώ» αλλά να «ζει εν εμοί Χριστός» (Γαλ. 2/β/20), επιθυμώ να καταθέσω ενώπιον σας τις προσωπικές μου ανησυχίες και να απευθύνω πρόσκληση και παράκληση προς όλους και προς τον καθένα προσωπικά, να συναντηθούμε σε κοινούς στόχους και οραματισμούς. (...)

Πρώτο σημείο, που κατέκαιε πάντοτε και συνεχίζει να κατακαίει την καρδιά μου, είναι η μέριμνα για τα νιάτα του τόπου μας. Για τα παιδιά μας, που αισθάνονται συνεχώς προδομένα από την ασυνέπεια έργων και λόγων, που ασφυκτούν από έλλειψη πνευματικού οξυγόνου, που γίνονται έρμαια της ιδιοτελείας ημών των μεγαλύτερων, που πεινούν για αλήθεια και ζωή και διψούν για όραμα και ελπίδα. Σε αυτούς τους νέους και τις νέες θέλω να απευθυνθώ άμεσα και προσωπικά.

Παιδιά μου: κατ' αρχήν θέλω να ανανεώσω την πρόσκληση του μακαριστού προκατόχου μου, του αρχιεπισκόπου κυρού Χριστοδούλου, ο οποίος σας κάλεσε να έρθετε στην Εκκλησία χωρίς προϋποθέσεις, προκαταλήψεις και προδιαγραφές. Σας διαβεβαιώνω κι εγώ ότι το μόνο που χρειάζεται είναι να μην ξεχνάτε ότι η Εκκλησία είναι το σπίτι σας, η

πατρική σας εστία. Δεν χρειαζόσαστε διαμεσολαβητές και ειδικές προσκλήσεις. Αρκεί να στρέψετε τα βήματα σας προς τα εκεί.

Νιώθω την ανάγκη, όμως, να σας πω και κάτι ακόμα. Εμείς, οι πνευματικοί γονείς σας, έχουμε μια υποχρέωση προς εσάς και αυτήν πρέπει να τονίσω και να δεσμευτώ απέναντί σας: Εγώ, ο Αρχιεπίσκοπος, δηλαδή ο πνευματικός σας πατέρας, και μαζί με εμένα όλοι οι ιερείς δεν έχουμε δικαίωμα να σταματήσουμε στην πρόσκληση. Πρέπει να βρούμε πρώτοι στον δρόμο και να σας συναντήσουμε. Δεν αρκεί να σας ξανα-προσκαλέσουμε αλλά να έρθουμε εμείς πρώτοι κοντά σας. (...) ώστε να ανταμώνουμε, να ακούω άμεσα ο ίδιος τον λόγο σας και να αγωνιστούμε μαζί για να χτίσουμε το αύριο που εσείς δικαιούσθε και εμείς οφείλουμε να σας εξασφαλίσουμε.

Αυτό που κυρίως επιθυμώ είναι να σας ακούσω παρά να με ακούσετε. Κι εσείς να κάνετε έντονη την παρουσία και φανερό τον λόγο σας στη ζωή της Εκκλησίας μας. Εγώ θα προσπαθήσω να είμαι ανοιχτός απέναντί σας, και διάφανος για να φαίνεται πίσω μου ο Σταυρωμένος αρχηγός της Ζωής. Ο μόνος που αγαπάει τόσο ώστε να μην μπορεί κανείς να αντισταθεί στην αγάπη Του.

Και κάτι ακόμα. Η Εκκλησία είναι το σπίτι σας. Κι όταν το βλέπετε να φλέγεται από δικές μας αμέλειες ή αναξιότητες μη στέκεστε απέναντι ασκώντας εύκολη κριτική. Μπείτε μέσα για να σώσουμε ό,τι μπορούμε από τον πολύτιμο θησαυρό της πνευματικής μας κληρονομιάς. Ελάτε στο σπίτι σας για να το ανανεώσουμε και να το ανακαινίσουμε μαζί. (...)

Λόγια ωραία και μεστά, χωρίς αμφιβολία. Ευχόμαστε να είναι από την καρδιά του και αληθινά. Τώρα θα περιμένουμε να δούμε και τα έργα. Ας τον βοηθήσει ο Θεός!

ΕΛΛΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ (:)

«ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΛΟΓΟΙ» – ΦΡΕΝΟ ΤΗΣ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

Την προσοχή των πιστών, γύρω από διάφορα βιβλία που αναπτύσσουν ανούσιες και ψευδεπίγραφες “διδασκαλίες” εσχατολογικού περιεχομένου, περί της δήθεν ελεύσεως του Αντιχρίστου σε συγκεκριμένη χρονολογία, ζητεί η Ι. Σύνοδος, ύστερα από υπεύθυνες γνωμοδοτήσεις Συνοδικών Επιτροπών Δογματικών και Νομοκανονικών ζητημάτων και Αιρέσεων.

Παράλληλα συμφωνεί με την αποπομπή του δήθεν Αγιορείτη μοναχού **Μαξίμου**, που τόσο συχνά εμφανιζόταν στις τηλεοράσεις. Σύμφωνα με σχετικό Δελτίο Τύπου (12/12/07):

Η Δ.Ι.Σ., σχετικά με το εκδοθέν βιβλίο του φερομένου ως μοναχού κ. Μαξίμου Βαρβαρή, με τον τίτλο «Ο Αντίχριστος ήλθεν 1983- 2013», ενημερώνει ότι το εν λόγω βιβλίο γέμει κακοδοξιών, δεν εκφράζει την Ορθόδοξη Θεολογία και Πίστη και συνιστά στους πιστούς να είναι προσεκτικοί σε κείμενα και λόγους που δεν στηρίζονται στην Αγία Γραφή και την Παράδοση της Εκκλησίας μας. Επί των Κανονικών προβλημάτων σχετικά με την αποπομπή του ανωτέρω από την Ιερά Μητρόπολη Κορίνθου, η Δ.Ι.Σ. απεφάνθη ότι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίν-

Ο π. Μάξιμος με τον διαβόητο
Μητροπολίτη Κορίνθου Παντελεήμονα

θου κ. Διονύσιος ορθώς έπραξε.

Και για μεν τους δικούς της “Αντιχριστολόγους” η Ι.Σ. της Ελλαδικής Εκκλησίας ορθώς έπραξε –αν και πολύ καθυστερημένα– (Ο «Τ» είχε αναφερθεί στο πρόβλημα ήδη από τον Ιούλιο του 2006).

Όμως τι θα γίνει με τους “Εσχατολόγους-Αντιχριστολόγους” των άλλων δογμάτων, που και γι’ αυτούς έχουμε γράψει; Υπάρχει ελπίδα να δούμε κάτι; Μάλλον δεν το πιστεύουμε...

Φτάνουν πια τα παραμύθια και οι αποσιωπήσεις των επανειλημμένων διαψεύσεων. ❗

Σωστά διαβάσατε τον τίτλο του παρόντος σχολίου και δεν πρόκειται για ορθογραφικό λάθος.

Ατυχώς, κάθε φορά που κυβερνητικοί ή εκκλησιαστικοί παράγοντες στη χώρα μας υπόσχονται πως **"θα χυθεί άπλετο φως"** σε μια υπόθεση, το μόνο που διαπιστώνουμε τελικά είναι **πώς μπορούν να συσκοτίζουν τα πράγματα** ώστε ΚΑΝΕΙΣ να μην αποκαλύπτεται, ΚΑΝΕΙΣ να μην δικάζε-

ται και τελικά ΟΛΑ να μένουν στο σκοτάδι.

Το ίδιο συμβαίνει επίσης όταν μας λένε πως **"το μαχαίρι θα φτάσει στο κόκαλο"**... που και τότε το μόνο που επιδιώκεται είναι η συγκάλυψη των μυστικών πτυχών κάποιας υπόθεσης, ώστε τελικά ο μόνος που νιώθει το μαχαίρι, να είναι το "κόκαλο" του πληγωμένου λαού. Αλλά γι' αυτό θα γράψουμε κάποια άλλη φορά. ☹

ΤΟ ΦΥΛΑΧΤΟ ΤΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Γράψαμε σε προηγούμενο τεύχος για το φυλαχτό που πρόσφερε στον Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο ο Πρωθυπουργός κ. Καραμανλής (Σεπτ. 2007), ότι το δήθεν "τίμιο" ξύλο του, **όχι μόνο την Ελλάδα δεν έσωσε από πυρκαγιές και πλημμύρες, μα ούτε και τον Αρχιεπίσκοπο από το θάνατο**. Εν τω μεταξύ διαβάσαμε σε ειδικό άρθρο του περιοδικού της Αναμορφωμένης Ορθόδοξης Εκκλησίας («Πνευματικοί Αντίλαλοι» τ. 302), τα εξής σημαντικά:

«**Φυλακτήριον**, κοινώς φυλακτά, είναι διάφορα αντικείμενα, τα οποία κατά παλαιάν ειδωλολατρικήν συνήθειαν ευρύτατα διαδεδομένη έφερον πολλοί προ του στήθους κρεμάμενα από του αυχένος των, πιστεύοντες ότι ταύτα είναι φορείς μαγικής τινός δυνάμεως ικανής να διαφυλάξει αυτούς από πάσης επήρειας των εχθρικών δυνάμεων αι οποίαι τους περιέβαλλον. Την συνήθειαν ταύτην να φέρουν φυλακτήρια παρέλαβον εκ των εθνικών και πολλοί χριστιανοί και δη και κληρικοί, διό και η περί τα μέσα του Α΄ αιώνος συγκληθείσα εν Λαοδικεία Σύνοδος διά του 36ου κανόνος της ώρισεν «ότι ου δει ιερατικούς ή κληρικούς... ποιείν τα λεγόμενα

φυλακτήρια άτινα έστι δεσμωντήρια των ψυχών αυτών. Τους δε φορούντας, ρίπτεσθαι εκ της εκκλησίας εκελεύσαμεν» (πρβλ. και 24ον κανόνα της εν Αγκύρα Συνόδου).

Αλλά και οι μεγάλοι Πατέρες και συγγραφείς της Εκκλησίας καταφέρονται κατά της σηνηθείας των εθνικών φυλακτηρίων· ο Μ. Αθανάσιος λέγει ο χρησιμοποιών τοιαύτα χριστιανός «εαυτόν εποίησεν αντί πιστού άπιστον, αντί δε χριστιανού εθνικόν, αντί δε συνετού ασύνετον, αντί δε λογικού αλόγιστον» (PG 26,1320). Ομοίως και ο Ευσέβιος (Ευαγγ. Απόδ. 3, 6, PG 22,224) και ο Μ. Βασίλειος (Ομιλ. εις 45 ψαλμ., PG 29,418) και ιδία ο Ι. Χρυσόστομος (Ομιλ. εις Κολ., PG 62,357.61, 623 κ.ά.). [«ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ», Τομ. ΙΑ΄ σελ. 1228]. (...)

Σε άλλη περίπτωση ακούστηκε ο Αρχιεπίσκοπος να λέγει: «Εμπιστεύομαι τον εαυτόν μου στον Όσιο Λουκά για την θεραπεία μου». Ο Λουκάς, όσον άγιος και αν υπήρξε, ευρίσκεται στο τάφο. Και ο λόγος του Θεού μας λέγει: «Οι νεκροί δεν γνωρίζουσι ουδέν» (Εκκλ. 9/θ/5).

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποδεχόμενος ο τ. Αρχιεπίσκοπος το “δώρο” του Πρωθυπουργού και ελπίζοντας σε έναν νεκρό, ελέγχεται από τους ιερούς κανόνες ως «**άπιστος, εθνικός, ασύνετος**» κ.λπ. **Δεν είμαστε εμείς που κρίνουμε.**

Πρέπει λοιπόν οι άνθρωποι να μάθουν κάποτε –έστω από τα παθήματα των άλλων– ότι οφείλουμε να είμαστε συνεπείς σ’ αυτό που λέμε ότι πιστεύουμε, και όχι ανθρωπάρεσκοι. ❶

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ "ΕΙΚΟΝΕΣ"

Στην εφημερίδα «**Εκκλησιαστική Παρέμβαση**» (11/07), που εκδίδεται από τη Μητρόπολη Ναυπάκτου, διαβάσαμε το παρακάτω κείμενο από αλληλογραφία του Μητροπολίτη κ. Ιεροθέου με τον γνωστό μοναχό Θεόκλητο Διονυσάτη, που φέρνει στο προσκήνιο το ζήτημα της εικονολατρίας, με τρόπο που λίγα περιθώρια αφήνει περί του αντιθέτου:

«Έχω μίαν αναπαλαιωθειίσαν (ιεράν) εικόνα της Παναγίας, δώρον του τότε Δημητριάδος ανηρτημένην στο κελλίον μου μεταξύ άλλων 18 της Παναγίας, διαφόρων τύπων. Και δις της ημέρας ασπαζόμενος όλες έλεγα: Θεοτόκε φώτιζε τον Επίσκοπον. Τώρα λέγω φώτιζε, ενίσχυε και κατεύθυνε τον Αρχιεπίσκοπον».

Αν δεχτούμε προς στιγμή το βυζαντινό ευφυολόγημα ότι δήθεν «*η τιμή της εικόνας επί το πρωτότυπον διαβαίνει*», στην προκειμένη περίπτωση ποιας από όλες τις εικόνες; Ήταν 18 οι εικόνες και χρειαζόταν προσκύνηση **«και στις 18»** και **«δισ της ημέρας»**...

Εμείς αυτά δεν μπορούμε να τα καταλάβουμε, αδελφοί, ίσως μάλιστα θα έπρεπε να έχει ο γέροντας και μία άγραφη εικόνα με την επιγραφή «**τη αγνώστω Παναγία**», επειδή, έτσι κι αλλιώς, καμία από τις 18 δεν είχε σχέση με το "πρωτότυπον"... κι ας λέει το παραμύθι ότι ο Λουκάς είχε "βιομηχανία" παραγωγής θαυματουργών εικόνων. **Αιδώς! ❶**

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΗ ΕΠΙΠΟΛΑΙΟΤΗΤΑ;

Τί άλλο μπορεί να διακρίνει κάποιος όταν, βλέποντας το ημερολόγιο που εκδόθηκε από την Ελληνική Ιεραποστολική Ένωση, παρατηρεί πως η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΟΡΤΗ που αναγράφεται, αφιερωμένη σε κάποιον άγιο, είναι εκείνη του "**Βαλεντίνου**"; !..

Έχουμε γράψει στο παρελθόν ότι αυτή είναι μια καθαρά ΣΑΤΑΝΙΚΗ γιορτή («Τ» Φεβρ. 1986) και γι’ αυτό αναρωτιόμαστε αν η διεύθυνση της ΕΙΕ –που υποτίθεται ότι θέλει να “ευαγγελίσει” τους Έλλη-

14	15
Αγίου Βαλεντίνου	
21	22

νες– σκοπεύει να το κάνει προωθώντας ξενικά πρότυπα...

Από τόσους **ΑΛΘΙΝΟΥΣ αγίους**, που έχει η Βίβλος και το ελληνικό αγιολόγιο, κανένας δεν ταίριαζε στο ημερολόγιο της ΕΙΕ, εκτός από τον ΣΑΤΑΝΑ με τη μορφή του Βαλεντίνου; **Αν δεν ξέρουν από ελληνική κουλούρα, δεν ρωτάνε να μάθουν; ❶**

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΜΑΣ

ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
«ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2007

Δοξάζουμε τον Θεό που μας ικανώνει άλλη μια φορά να παρουσιάσουμε τον Οικονομικό Απολογισμό της διακονίας μας. Τον χρόνο που πέρασε –λόγω των περιπετειών της υγείας μας– κυκλοφόρησαν μόνο 5 τεύχη, όμως υπήρξε αδιάκοπη παρουσία στο Internet, άφθονη αλληλογραφία και επιπλέον το επετειακό τεύχος Νο 200 εκδόθηκε έγχρωμο και με 40 σελίδες.

Όπως πάντα φροντίζουμε να διατηρούμε τα έξοδά μας στα κατώτερα δυνατά επίπεδα, χάρη στην πολλή αγάπη και εθελοντική υπηρεσία.

Ευχαριστούμε εκ βάθους καρδίας πρώτα τον Κύριο και ύστερα όλους όσοι έδειξαν έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για την παρούσα διακονία. Με τη χάρη του Θεού το έργο θα συνεχίσει και το νέο χρόνο υπηρετώντας τον Καλό Ποιμένα και τα πρόβατα της βοσκής Του.

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Από προαιρετικές συνεισφορές των φίλων της «Χριστιανικής Αλήθειας».	3.739 ΕΥΡΩ	ΕΚΤΥΠΩΣΗ	1.776 ΕΥΡΩ
		ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ	638 ΕΥΡΩ
		ΕΞΟΔΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	1.415 ΕΥΡΩ
ΣΥΝΟΛΟ	3.739 ΕΥΡΩ	ΣΥΝΟΛΟ	3.829 ΕΥΡΩ
Υπόλοιπο – 91 ΕΥΡΩ (Καλύπτεται από προηγούμενα έτη)			
Αποδείξεις/Βεβαιώσεις Αποδοχής Δωρεάς στέλνονται ταχυδρομικώς σε όσους πρόσφεραν από 30 ΕΥΡΩ και άνω.			

Με τον νέο εκτυπωτή του γραφείου μας μπορούμε τώρα να εκτυπώνουμε βιβλία της Βίβλου με μεγάλα γράμματα για ηλικιωμένους αναγνώστες κ.λπ.

Αδελφοί προσεύχεσθε υπέρ ημών!

Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χριστόδουλος

(Ξάνθη 1939 – 2008 Αθήνα)

Στις 28-1-08 ανακοινώθηκε η κοίμηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών **Χριστόδουλου** και ύστερα από τέσσερις ημέρες έγινε η κηδεία του.

Εκφράζουμε τη λύπη μας, όπως συμβαίνει και για κάθε συνάνθρωπο που αποτίει την πανανθρώπινη ποινή της αμαρτίας.

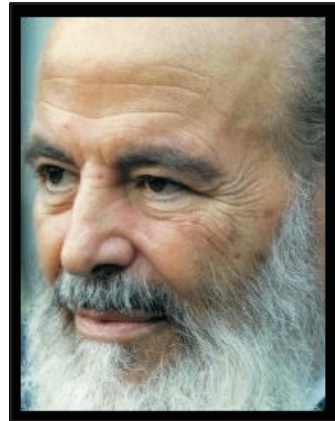
Κανένας δεν πρόκειται να ξεφύγει από αυτή την πορεία –εγκαίρως ή ακαίρως– επαληθεύοντας για απειροστή φορά τα λόγια του Πλάστη, «**ὅτι γνῆ και εἰς γνῆ ἀπελεύσῃ**» (Γεν. 3/γ/19) και του εκκλησιαστικού υμνογράφου, ὅτι «**πάντα ματαιότης τα ἀνθρώπινα, ὅσα οὐκ ὑπάρχει μετὰ θάνατον...**».

Φεύγοντας ἀπὸ τοῦτην τὴν ζωὴ, ὅλοι μέλλουμε να σταθοῦμε ἐνώπιον τοῦ δικαιοτάτου Κριτῆ, «**ὅστις εἶναι ἑτοιμὸς να κρίνῃ ζῶντας και νεκρούς**» (Α΄ Πέτρ. 4/δ/5). Σε κανέναν δεν ἀρέσει αὐτὸ το ἐνδεχόμενο, που ὁμως εἶναι ἀναπόφευκτο.

Εἶθε ὅλοι να μποροῦσαν να πουν σαν τὸν Παῦλο, «**τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν νῆγωνίσθην, τὸν δρόμον ἐτελείωσα, τὴν πίστιν διетήρησα· τοῦ λοιποῦ μένει εἰς ἐμέ ο τῆς δικαιοσύνης στέφανος**». Θα το ἔλεγε ο Χριστόδουλος; Δεν ἀνήκει σ' ἐμᾶς να το πούμε.

Το πολίτευμα και η βιοτὴ τοῦ αρκετὲς φορές ἀπασχόλησαν το ἐντυπο αὐτό, πάντα με καλὴ πρόθεση και διάθεση διορθωτική. Παρ' ὅλο που γνωρίζαμε ἐκ τῶν πραγμάτων ὅτι τα κείμενά μας μάλλον δεν θα ἔφταναν ποτέ στα χέρια τοῦ, εἶναι βέβαιο ἐντούτοις, ὅτι αὐτὰ διαβάζονταν ἀπὸ το περιβάλλον τοῦ, το ὁποῖο και ἐν πολλοῖς ἦταν υπεύθυνο για διάφορες ἐνέργειες και πράξεις τοῦ.

Υπῆρξε ἄνθρωπος δυναμικός που ἀναμφίβολα ἄφησε το ἶχνος τοῦ στην ἱστορία τῆς ἐλλαδικῆς εκ-

κλησίας ἀκόμη και για το προσεχὲς μέλλον, ἀφού μεγάλο μέρος τῶν σημερινῶν ἱεραρχῶν εἶναι δικοί τοῦ ἢ "δικοί" τοῦ ἀνθρώπου. Επὶσης ἐπηρέασε τα ἐθνικά και πολιτικά πράγματα «**υπηρετώντας με πάθος το πρότυπο ἐνός ἐθνικοῦ χριστιανισμοῦ, που δεν ἀπορρέει ἀπὸ τις Γραφές**», ὁπως γράφηκε στην «**Καθημερινή**».

Τα βήματα τοῦ ἀνθρώπου, ἄλλοτε ἐκούσια και ἄλλοτε ἀκούσια, μόνο ο σοφὸς Θεὸς μπορεῖ να τα γνωρίζει και να τα κρίνει δίκαια, «**διότι αὐτός ἐξεύρει τα κρύφια τῆς καρδίας**» (Ψαλμ. 44/μδ/21), ο δε προφῆτης Ἰερεμίας προβληματίζεται: «**Κύριε, γνωρίζω ὅτι ἡ οδὸς τοῦ ἀνθρώπου δεν ἐξαριτάται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ περιπατούντος ἀνθρώπου δεν εἶναι το να κατευθύνῃ τα διαβήματα αὐτοῦ**» (Ιερ. 10/23).

Αν κάποιοι εἶναι πρόθυμοι να Ἀγιοποιήσουν ἢ να δαιμονοποιήσουν τὸν ὅποιο κεκοιμημένο, δεν θα το κάνουμε ἐμεῖς. Αὐτό ἰσχύει και για τὸν Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο ἢ, κατὰ κόσμον, **Χρῆστο Παρασκευαῖδν.** ☩